

ELŐFIZETÉS

KELTYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hétre 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hétre 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 10 fillér.

nyitász ára 20 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemi
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 554

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, február 9.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vázorclkk: Az aradi állomás.
- Hogyan műveljük szőlőinket?
- A családi bankszédélgés.
- A kultúra és a kultúrtaácsos.
- A talácel gyilkosság.
- Arad gyászünnepe.
- Látogatás Kiss Józsefnél.
- A Hadik-Wanderbilt nász.
- Károly király temetése.
- Az aradi házbercsavar.
- Tárca: Élet és halál. Irta: Hajdu Gyula.

Az aradi állomás.

Arad, február 8.

A nagy közgazdasági depresszió, mely már néhány éve érezteti országszerte hatását, ugylátszik végét járja s a régen várt föllendülés, ha — mint mondani szokás — valami közbe nem jó, lassankint csakugyan megindul. Az állam életerejének az az egészséges körforgása, mely az állami beruházások által létesített közmunkák révén a nép dolgos és kereső rétegeit termékenyítőleg elárasztja s az ipart és kereskedelmet közvetve is emeli; az az irányzat, amely egy észszerű közgazdasági politikának a legfőbb követelménye, az óhajok, ígéretek, fogadkozások káprázataiból, végül valóra válik s tetteiben nyilvánul. A kivándorlás országos bajának orvoslatát ezután már nemcsak az ügynökök üldözésében és az utlevelek körüli nehézségek támasztásában fogják majd, keresni hanem oly körülmények megteremtésében, melyek a munkás elemeknek a tisztességes megélhetést lehetővé teszik.

Egyelőre ugyan csak annak a kétszázmillió beruázási hitelnek hovaforrdításáról van szó, melyet a törvényhozás az államvasutaknak adott, hogy a már-már megrekedt forgalmat a mozdonyok és kocsi szaporítása és a pályavast kiúvítése által lábra állítsa. Azonban egy ilyen vasuti beruázás hatása már a dolog természeténél fogva sokkal jelentősebb, mint bármi más középítkezés, mert a nép kezére juttatott kereseten kívül sokkalta nagyobb hasznot hajt a forgalom utjának tágitása és lebonyolításának gyorsítása által. De különösen nagy jelentőségű a küszöbön álló intézkedés ránk aradiakra nézve, miután a küszöbön álló országos vasuti munkálatok és átalakítások tetemes része ennek az üzletvezetőségnek a területére esik, úgy, hogy a beruázások nyomán kidomborított forgalmi politikának központját az ország keleti felében Arad fogja képezni.

A történelmi Magyarországon a Keletről vezető utaknak négy kapuja volt: Nagyvárad, Borosjenő, Lippa és Temesvár; utóbb Borosjenő és Lippa szerepét az egy Arad vette át és az ő utcáin vezetete keresztül úgy a Fehérkőrös; mint a Marosvölgye felől jövő forgalmat. Nehezen tudott Arad a két versenytárs, Nagyvárad és Temesvár között érvényesülni. A két utóbbinak ma történelmi hagyományok az ottszékelő egyházi és katonai főhatóságok, felsőbb iskolák stb. már eleve is elsőbbséget biztosítottak, mihez az utóbb felállított felsőbb folyamodásut törvényszékeknek Arad elkerülésével való odahelyezése is hozzájárult. Hogy Arad mindezek ellenére, a kormá-

nyok mostoha elbánása dacára közgazdaságilag el nem maradt a másik kettő mögött, sőt úgy a népesség mint a gazdaság tekintetében túl is haladta őket, az tisztán kedvező fekvésének tulajdonítható.

Nos, ez a kedvező helyzet előnye jut kifejezésre a küszöbön álló vasuti építkezések azon irányzatában, mely Aradot a kifejlendő vasuti forgalom gócpontjául tervezi. Ezt érthetővé teszi azon körülmény, hogy Arad forgalmi sférájába tartoznak az ország legnagyobb szentelepei, melyek folyton újabb, kimeríthetetlen feltárásokkal gazdagodnak. E bányák teljes üzembe hozását és kiaknázását a vasuti vonalak elégtelen szállítási képessége akadályozta, aminek hátrányos voltát eléggé megsínylette az egész ország az általánossá lett széninség folytán. Kétszeres árral fizette a fogyasztó közönség a tüzelőjét, sínylette a szénhiányt a gyáripár és szenvedtek miatta a forgalmi váltalatok, leginkább maguk az államvasutak; azonkívül teméntelen pénz ment ki a külföldről behozott szénre. Oriási közgazdasági károsodást rejtett magában ez a széninség, és hogy a kormány a vasuti beruázásokat első sorban ennek az inségnek jövőre nézve egyszer s mindenkorra való megszűntetésére fordítja, mutatja, hogy ez egyszer valóban nagyszabásu és kiszámíthatlan horderővel bíró forgalmi politika koncepcióit készül megvalósítani. Sőt, hogy az árak szabályozásában is döntő tényezőképen szerepelhessen, beállott maga is a megszerzett bányák révén legnagyobb termelőnek, így teremtven biztos alapot

A hétről.

A Wanderbilt-család.

Hires család a tröszt-hazában
Bisony a Wanderbilt-család,
Dolláros bankók kárpitozzák
A házuk mindenik falát.
A butoruk arany verésü,
Ajtójuk ezüsttel szegett,
És szobadisznek venni szoktak
Egy grótot, vagy egy herceget.

Eladó gróf, lord, márkí, herceg,
Newyorkban ezrével nyúzóg;
Nemes vérüktől szinte kékek
A Broadway n az utcaközök.
Az őst fölvissz közölök
Az uristenig egynehány,
S hozatott egyet a piacról
A szende Wanderbilt-leány.

Dálcég fiu, előkelő vér,
Magyar családtól, tiszta faj,
Rokon lehet tán a cigánnyal,
De, hogy ha úgy van, az se baj. —
A rangja szór a miliókra,
S a miliók feléje dísz,

S az ő-hazába hazahozza
A szend Wanderbilt Gladys-t.

Hajójuk alig kezdte szelni
A habofártú ócsánt:
A Wanderbilt mama követte
Az ifju Wanderbilt-leányt.
Az özvegyiséget ugys unta,
Gyászolni estől regge ig, —
Há vett ő is egy magyar grótot:
A Wanderbiltékné teik.

S magyar grófok lesznek New-Yorkon
A vonzó közkedvelt színek,
Ez kell a Wanderbilt kuzinnek,
Meg a Wanderbilt-néninek.
A lány, alig hogy három éves,
Már magyar gróf után rikolt,
Hogy ettől fölmegeyen az ára,
Az persze, szörnyen indokolt.

S hozzák haza a grófi férjek
A miliónos sarjakat,
S messze, a határon keresztül
Az eljen felőjük szakad.
Robog elbük tenger utó,
S egy tábor pánuikás fogat,
S a haza keblére fogadja
A kövér milliórdokat.

Hanem a tapsoló kezekből
Könnyen lesz instáló tenyér,
A dollárokból egy falatkát
Az erre, ez meg arra kér;
Makó városnak a siráma
Oly esdő, szinte könyre visz:
„O mentsen, mentsen meg a csödtől,
O méltóságos kis Gladys!”

Habozva válogat a kérők
Között az asszonyok kegye:
„Fizesse meg a pótdónkat
O, Wanderbiltnek özvegye!
Egy Wanderbilt vagyon kell hozzá,
Hogy ezán elviselje ezt . . .”
Alighanem Aradnak hangja
Mely e tenorban nyögni kezd.

S a kunyoráló népre, földre
Gladys oly részvétell tekint:
„Ha minden kincsünket odadnók,
Tinéktek kevés lenne mind,
Hol annyi sok az éhes ember
És annyi a finánc zseni, —
Nincs annyi milliórd, amennyit
Itt el nem tudnak költeni.”

Sneb.

azon törekvése sikerének, hogy az ország szénszükségletére mindenkor *elegendő* és *olcsó* szén álljon rendelkezésül.

Ebből a szempontból itélendőek meg azon építkezések, melyekről már lapunk tegnapi számában említést tettünk, s melyek az aradi üzletvezetőség területén a piskii, petrozsényi és zsilvölgyi vonalak bővítését és szállítóképeségének fokozását célozzák; ezek magyarázzák meg, miért lesz Arad a nagyarányokban tervezett állomás és pályaudvar révén az országos szénszállítás központjává s így az ország egyik legfontosabb forgalmi centrumává. Ezután már nem kell tartanunk azon riasztó hírektől, melyek Aradról az üzletvezetőséget, majd ebből, majd abból az okból ide vagy oda helyezgetik.

Azonban bármily természetes legyen is Arad főfontosságú szerepe a kormány forgalmi politikájában, bármily észszerűek azok a tervezések, melyek Aradot a megillető pozíciójához juttatják, mégis lehetetlen a multak szomorú tapasztalatai után elismerésünket ki nem fejezni Sztankovics Miklós üzletvezetővel szemben, kinek bizonyára nagy része van abban, hogy a kormány figyelembe vette azon körülményeket, amelyek Aradot a keleti forgalom középpontjává predesztinálják.

Hogyan mivéljük szőlőinket?

(Karótermelés a vasutak mentén. — A célszerű trágyázás. — Olcsó kötöző anyag.

Arad, február 8.

Ma, midőn a bortermeléshez szükséges munkaerő és anyag ára folytonosan emelkedőben van, szőlőink jövedelme pedig, a rossz termések folytán, erősen csökken, általános közérdek minden alkalmat felhasználni arra, hogy az amugy is igen megterhelt szőlőbirtokosaink, minden elérhető előnyre és megvalósítható olcsóbb és rendszeres termelési módra figyelmessé tétessenek.

Ha a szőlő ujonnan van beültetve és kész, úgy a rendes, drága szőlőmunkáltatáson kívül, a rendkívül drága szőlőkarók és a szőlő jó és rendszeres trágyázása nagy szerepet játszik és sokba kerül, mert a marha állomány — sajnos — évről-évre, sőt napról-napra kisebbedik, míg

az újültetésű szőlők folyton szaporodnak, s ezáltal a trágyaszükséglet is mindig növekszik s így a trágya igen megdrágult.

Ami a rendkívül drága tölgyfakarókat illeti, én már voltam bátor körülbelül 10 év előtt és újabban röviddel ezelőtt is, a földművelésügyi minisztérium figyelmét felhívni rá, hogy ültetessen a vasutöltések mentén, hosszában, — ahol éppen lehetséges — akácfaakat s így pár év alatt több millió legjobb minőségű szőlőkaró volna termelhető; sőt minden község, hol arra alkalmas talaj és hely van, kötelezendő lenne ezen hálás és jó anyag termelésére; miáltal a bortermelésnek bizonyára nagy szolgálat tétetnék.

A trágyázást illetőleg pedig bátor vagyok, több évi tapasztalatomra támaszkodva, következőt közölni:

Midőn fiam néhány év előtt a geisenheimi szőlészeti iskolánál a tanfolyamot elvégezte, tanulmányutat tett a Rajna vidék egyik legelső szakemberével: az egész rajnai és moseli borvidéken s Franciaország egy részében, mely alkalommal legfőképpen a különböző trágyázási módok iránt érdeklődött.

S midőn fiam visszaérkezett s vele a különböző módokat behatóan megbeszéltük, a következő eredményre jutottunk, és pedig: egy táblában jó, nem túl öreg istálló trágyával az 1-ső, 3-ik, 5-ik stb., vagyis a páratlan számú sorok trágyázandók, mint rendszeren, elegendő mennyiségű trágyával, jó mélyen bekapálva.

3—4 év múlva pedig a nem trágyázott 2., 4., 6-ik stb. vagyis a páros számú sorok kerülnek sorba, mint fent: elegendő trágyával, jó mélyen bekapálva.

Ezen eljárásnál a következő éretik el: a szőlő lassan-lassan annyi légenyt és oly termőképességet nyer ismét vissza, amennyit az évenként veszít s így a szőlőtők majdnem mindig egyenlő frissek, erősek és termőképesekek lesznek s az így trágyázott szőlőkről nyert bor minősége is mindig jobb lesz, mint az oly szőlők bora, melyek a régi mód szerint erősebben lettek trágyázva, s melyek bora nem ritkán még trágya mellékzít is kap, s túl meleg nyári-időben sok töke ki is szárad.

Ezenkívül ily módon nem szükséges hogy egyszerre adjunk ki nagyobb összeget trágyára és munkabérekre s évente megegyeszer oly nagy területet trágyázhatunk, s tehetünk ter-

mékenyebbé; ami a szőlősgazdára mindenesetre nagy előny.

Megtekintettem továbbá mult év augusztus vége felé a gumpoldskircheneri és vöslai borvidéket is, s láttam, hogy ott az összes szőlőtőkék csak közönséges zsupszalmával voltak kötözve.

Sajnos, saját tapasztalatból tudjuk, hogy mióta nálunk az erdőket oly erősen irtják, a hársfaháncs ára rendkívül megdrágult, s alig kapható s így most a szükség által kényszerítve a szintén drága raffiát használjuk.

Ezen kötöző anyagért az utóbbi évek óta rendkívül sok pénz megy ki külföldre, ennél fogva azt hiszem, hogy érdemes lenne ezirányban kísérleteket tenni, sőt még kender, vagy kóc fonállal is, mert ez által sokkal olcsóbb kötöző anyagokhoz jutnánk s a sok pénz érte mezőgazdaságunk előnyére hazánkban maradna.

Különbben a Rajna és Mosel vidéken, mint azt ott már régen láttam, szintén csak szalmával kötöznek.

Minden további felvilágosítás céljából szívesen rendelkezésre állok.

Domány József szőlőbirtokos.

A magyar-amerikai bank.

Boross Jenő levele.

Arad, február 8.

A magyar-amerikai bank ügyében a „Hitel” című lap nyomán egy közleményt hoztunk a minap, melyre vonatkozólag Boross Jenő ur, a bank alelnöke, Budapestről keltezve, az alábbi levelet intézte hozzánk:

Néhány nap előtt Budapestre érkezve, tudomásomra jutott, hogy az *Aradi Közlöny* egy cikket közölt, mely eredetileg egy fővárosi pénzügyi szaklapban látott napvilágot s mely tendenciózus valótlanságoktól hemzsegve, neki-ront a Magyar Amerikai Banknak és személyeknek, valamint a bankhoz közelálló személyiségeknek.

A kérdéses cikk sugalmazóját és megjelenésének rugóit eléggé jól ismerem s a személyem ellen elkövetett izléstelen inzultusokat úgy fogom megtorolni, ahogy azt az efféle fráterek megérdemlik; most csak a cikk egyéb alaptalan kijelentéseire reflektálok.

A Magyar-Amerikai Bank, mely néhány hónappal ezelőtt kezdte meg működését, a new-

Élet és halál.

(Egy misantróp feljegyzéseiből.)

Irtá: Hajdu Gyula.

A törvényszék épületében izgatottan járt-kelt mindenki Egy heti tárgyalásnak jutott végére az esküdtbiróság, melynek kimerült tagjai alig várták kevesebb türelmetlenséggel a befejezést, mint az ítéletre kíváncsi közönség. Az ügy bonyolultsága, a rejtelmes sötétség, mely a bűnhalmazatot fedte, izgatott mindenkit és bizony az esküdtbírákra nagy feladatot rótt, miként döntsek-e a bűnösség kérdésén. Feszült várakozás, a kíváncsiság türelmetlensége honolt egy héten át tárgyaló teremben, hol száz tanu vallomásával igyekeztek fényt deríteni arra, mennyiben bűnösök a vádlottak.

Kétszeres gyilkosságról szólt a vád. Kapás János volt a főbűnös, a közvetlen végrehajtója kegyetlen emberöléseknek. Ugy lőtt, hogy híres volt róla az egész vidéken; száz lépésről biztosan talált egy alig látható pontot is. De egyszer, egyetlen egyszer mégis félre csuszott a golyója, meg is lakolt érte, ezért került ítélkező bírái elé. Ismerték, mint biztos lövőt, azt is tudták, hogy nem riad vissza a vértől, még ha emberi sebből fakad is az, csak pénzt, hasznot hajtszon neki. Mert pénzt, hasznot akart szerezni mindenáron. Ne szükkülködjen soha semmiben nyalka, fiatal felesége, ne ismerje a nyomort

serdülő szép fia. Am az élet oly nehéz, nap-számos embernek oly igen nehéz, hogy a nagy kísértés könnyen elcsábította Kapás Jánost, a családjáért rajongó Kapás Jánost. A romlott lelkületű ember egész lelkével csüggött családján, mindent áldozott volna feleségéért, fiáért. Hisz oly érintkező pontjai vannak a legfényesebb erénynek és a legocsmányabb bűnnek. Az erény szeretete ráviszi a gőnge lelkületű férfit, hogy teljesen ennek szolgája legyen és ha ez a szolgálat bűn elkövetését parancsolja, ettől sem riad vissza, mert lelkiismeretét megnyugtatta a cél, igazolva látja magát, abban, hogy családjára javára teszi, amit tesz.

Kapás Jánost is ez veszt gette meg. Kévé volt a jövedelem és nem tudta nyugodtan nézni, hogy nélkülözés uralkodjék házában, nem tudott másként segíteni, kínálkozott neki a jövedelmező bűn, nem utasította vissza. Jó barátja, Tatár Lajos jött hozzája, nagy pénzt ígért neki és nem kell egyebet tenni, mint csak vállalhoz emelni a fegyverét és lelőni a gazdag Basa Istvánt. A fia, Basa József kéri ezt a kis szivességet, mert nagy szüksége lenne erre, hogy az apja vagyonára szert tessen. Kapás Jánosnak eszébe jutott a szép viganó, mit a feleségének vehet, a vásárfia, mivel a fiát örvendezteti meg és nem sokat habozott. Cinkostársul fogadták Pandur Imrét, ez kicsalta sötét éjjel az udvarba, itt érte őt a gyilkos golyó, mely Kapás Jánosnak 500 pengő

forintot, Basa Józsefnek meg apja vagyonát szerezte meg. Nem tudta senki, ki ölte meg az öreget, kutatták mindenfelé, de nyomra csak nem találtak.

Ez volt az egyik bűn, követte a másik. Tatár Lajos tőkét kovácsolt magának a bűnből, melyről a tetteseken kívül egyedül neki volt tudomása. Basa nem győzte követeléseit kielégíteni, Kapást pedig azzal tartotta állandó rettegésben, hogy feljelenti, bitó alá juttatja. Nem tudtak másként szabadulni tőle, meg kellett tehát még egyszer tölteni a Kapás János gyakorlott fegyverét. De ez egyszer nem engedelmességet a golyó. Az erdő fái estszürkületkor megtévesztették a gyilkost, Tatár csak megsérült, de meg nem halt. De kifecscent vére boszút sóvárgott, gaz lelkében újra felvillant a pokoli terv, el fogja pusztítani azokat, kik őt akarták elpusztítani.

Kapás János nyalka felesége nem kérdezte honnan került a szép selyem viganóra, a Kapás gyerek sem kereste, hogy szerződött az ő két szép paripája. Szerezte a férj, az apa, ezzel rendben volt. Kapás meg úgy örült, hogy örömet szerezhetett, megelégedettnek, boldognak látta családját és boldog volt maga is. De egy sötét este, éppen olyan időben, mint akkor, megzörrent az ablak. Marcona alakok jelentek meg. Csendőrök voltak. Kapás Jánost kiragadták családjá köréből és vitték magukkal; a Tatár Lajos feljelentésére, bilincsekbe verték.

Yorki pénzvilág legelőkelőbb kapacitásait sorozza igazgatóságának tagjai közé; magyarországi képviselőjét egy előkelő budapesti pénzintézet vállalta el s már most is minden várakozást felülmúló eredményeket produkál.

Az amerikai magyarság, mely már több mint két millió lelket számlál, eddigi pénzügyi transactionál, átutalásainál ki volt szolgáltatva sok lelkiismeretlen ember kapzsiságának, anélkül, hogy a legkisebb jogi védelemben is részesült volna.

Valósággal hézagpótló intézménynek tekinthető tehát az ujonnan alapított pénzintézet, melynek előkelő igazgatósága és connexiói képesek lesznek rövid időn belül számottevő helyet biztosítani az amerikai pénzvilágban, ami így indirekt uton a magyarság odaát eléggé megtépett prestízsét is emelni fogja.

Igen természetes tehát, hogy amidőn egy ily fontos s az amerikai magyarság életében forduló pontot jelentő intézményről van szó, mely minden tekintetben méltó volna arra, hogy azt a honi sajtó felkarolja és közgazdasági fontosságát méltányolja, akkor néhány ember alacsony érdekek leple alatt igyekszik a jó ügy nekártani.

Tudom, hogy az *Aradi Közlöny* nem azonosítja magát a leközölt cikk tartalmával s e helyreigazító sorokat közölni fogja.

Kiváló tisztelettel
Boross Jenő.

A családi bankszedelgés.

Kardosék a fogságban.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, február 8.

Az elmúlt évtizedek legszenzációsabb bankszedelgése — a Kardos-bankok fölött immár — kétségbevonhatatlanul megkondult a halálhang. A négy Kardos közül, három a rendőrség börtönében ül, egy pedig, az öreg Kardos, aki súlyos beteg, két deaktív őrzetére van bízva.

Azok, akiknek alkalma volt a három bank üzletvezetése titkálba bepillantani, azt állítják, hogy soha ilyen ügyes gründolók, mint a Kardos-fiúk, nem voltak még a világon. Az Árpád gyerek, aki mindössze csak két gimnáziumot végzett, a világ legjelesebb könyvelő zsenije.

Valóságos vitustáncot járt a büntetőtörvény könyv paragrafusai között Kivételezett, bevételzett, átírt, visszaírt olyan tételeket, amelyek végül is mind a familia zsebébe vándoroltak. E mellett vigyázott arra is, hogy az ügylet a szabályos banküzlet látszatával bírjon s ne úgy tűnjék fel, mintha ők a kivételezett, bevételzett, átírt és visszaírt tételeket egyszerűen el-sikkasztották volna.

Az állandó siker azonban megszedítette a fejüket. Ugy jártak mint a lámpa fnye mellett röpdőső éjjeli bogár. Elkápráztatta őket az állandó szerencse és megpörkölte őket a láng. Az első baklövést, amely a lavinát megindította, Fehér Miklós dr. esetében követték el. Elvették tőle hazug és ravasz ürügyekkel nagy értéket képviselő gősmosódájukat és Fehér drt szó nélkül kidobták az üzletből. Az első bűnügyi feljelentést e miatt Traján Mihály dr. tette meg. Ezt csakhamar követte Dési Géza dr. és Horovitz József dr. és más ügyvéd-ek feljelentései. A mai napig az ügyész-ségen huszonöt, a rendőrségen tizenhárom, tehát összesen harmincnégy feljelentés fekszik, a melyek alapján tegnap Stefkovits rendőrfogalmazó mind a négy Kardost letartóztatta.

Előkészületek a megörülésre.

A legérdekesebb alakja a bünszövegségnek kétségkívül Kardos Árpád a volt belényesi képviselőjelölt. Ez már az első feljelentés megértekor látta, hogy az általuk ügyesen felépített kártyavár összeomló felben van. A múlt hét péntekjén egy egyfogatu bárkocsi állított Üldöl-ut 71. szám alatt levő lakása elé. Ebbe lehor-datta sok ezer korona értékű szmirna-függö-nyeit és perzsa szőnyegét, ezüstneműt s ezeket ismeretlen helyre elvitette. Szombaton lement a házmesterhez és kifiztette a negyedévi házbért, négyszáz koronát és felmondotta a lakást.

— Ötven korona ajándékot kap — mondta a házmesternek — ha kiadja valakinek rögtön a lakást.

Ez az én társzereket hozott és az összes butorait elvitette felesége lakására, Lágymá-nyosi ut 5. szám alá. Amikor ez megtörtént, magára öntötte ut, ezer korona értékű szörme bundáját, amelyet egy nappal előbb a Dan testvérekről hitelben vásárolt. Ezután gummi-rádlit hozott és egyenesen elhajtott a budai Schwartzer féle elmegyógyintézetbe.

tömlöcbe csukták és itt gondolkodhatott a bűnbe esett napszámos, érdemes volt-e azzal a lövéssel selyem viganót, tiának csikókat szerezni.

Nagy idő telt el már azóta. Hónapok tün-tek el egymás után és Kapásné csak annyit hallott az uráról, hogy a börtönben várja, mint ítéleznek majd felette. Basa Józsefet, Pandur Imrét is lefogták és börtönbe zárták őket tet-testársukkal. De a vizsgálat nagyon hosszúra nyúlt, ők tagadtak mindent és míg a vizsgálat minden bizonyító szálát összeszedhetett, csak-nem esztendőig eltartott. A szép Kapásné nagyon szomorú volt. Most már volt selyem vi-ganó, de nem volt hites ura, akit átölelhetett volna két izmos karjával, aki csókolhatná pi-ciny, kövér ajkát, halványan is rózsás szép, puha orcáját. Pedig egy év nagy idő. Az élet-erős asszony úgy vágyott egy csókra, úgy só-várgott egy ölelés után, hiába: sóhaj lett a csókból és az ölelésből keserű lemondás. De azért nem gondolt a menyecske idegen férfire, várta, egyre várta az ő derék urát, kinek bű-neről mit sem tudott, ártatlannak, tisztának hitte.

Aztán elérkezett a főtárgyalás ideje. Egy hétig foglalkoztatta az esküdtszéket. Az egész falu bejött a városba, ki mint tanu, ki mint kíváncsi hallgató. A vádlottak meg egymás mellé kerültek: Kapás János, Basa József és Pandur Imre. Arcukon a konok elszántság, nem látszik rajtuk egy évi szenvedés törődöttsége,

csak Kapás volt oly szomorú, méla, látni sze-rette volna az ő feleségét, serdülő szép fiát. Az egyiket látta is, a fiát, de nem télt öröme benne.

Egymásután jöttek a tanuk. Alig tudtak valamit mondani. Egyik sem látott semmit, hisz ügyesen megcsinálták a dolgukat a szá-mító gyilkosok. Csak egy-egy távol álló körülményre tudtak némi felvilágosítást adni, amely-ből, mint szemekből oly nehéz volt összeállítani a bűncselekmény láncolatát. Csak Tatár Lajos tudott terhelő bizonyítékokról, de az ő szavát nem fogadták el hitelesnek, hisz érdekelt fél volt. Kapás meg tagadott, nem is volt el hazu-ról abban az időben, fegyvere sem volt akkor. Az esküdtszék elnöke beszéltette a fiát. Mit értett az abból, hogy nem kell vallani, ha nem akar. Ennyi komoly urat soha sem látott egy-sorban, ijedten felelt hát minden kérdésre.

— Emlékezel arra a napra, mikor Basa Istvánt megölték?

— Emlékezem.

— Otthon volt-e aznap este az apád?

— Nem volt otthon.

— Hova ment?

— Azt mondta, vadászni megy.

— Vitt-e fegyvert magával?

— Vitt.

Kapás Jánossal szédült a világ. Mikor be-lépett a fia, úgy szerette volna megölelni, de szuronyos őr állt közte és a gyermek között. Most meg döntő vallomást tesz ellene saját fia,

Itt szomorú képpel a kezelő főorvos szobá-jába állított be, mondva a következőket:

— Uram, én azt hiszem, megvagyok bolon-dulva. Melankómánia vett rajtam erőt. Rémké-peket látok. Kérem, segítsenek rajtam.

— Van önnek pénze? — kérdezte az orvos.

— Kardos elvett kétezer koronát és le-tette, mire rögtön beszámíthatatlan állapotba került. A rendőrség azonban nem respektálta ezt és Kardos Árpádot letartóztatta.

A fogságban.

A szélhámos bankcsaad tagjai az elmúlt éjszakát a főkapitányság második emeleti cél-láiban töltötték. A három testvért külön-külön zárták el. Kardos Zoltán az első számú, Géza a hetes számú, Árpád a nyolcas számú cellát foglalta el. Este hét óra után a saját költségü-kön hozattak vacsorát. Zoltán és Árpád már nyolc órakor lefeküdtek s késő reggelig nyu-godtan aludt. Árpád álmal fölött egész éjszaka egy rendőr örködött. Legnyug. alacsonyabb volt Géza. Fél tizenkettőig az ágya szélén ült és mereven maga elé nézve, töprengett. Azután kimerülten dőlt az ágyra s elnyomta az álmot. Reggel ne-gyed kilenc órakor Tóth János rendőrkapitány raportot tartott a rabok fölött. Bisónak a főka-pitány legelőkelőbb foglyait rendelte maga elé. Kardos Árpád szótlánul, lehajtott fővel állott a kapitány elé. Tóth János megkérdezte:

— Milyen címen van letartóztatva?

Kardos hosszasán gondolkodott, azután mintha nem értené a dolgot, kurtán vonatott hangon felelte:

— Nem emlékszem!

Egész viselkedése elárulja, hogy szimulálja a hülyét. A kapitány nem is kísérelte meg to-vább, hogy Kardos Árpádot beszédre bírja. Kardos Géza következett ezután. Ő már beszé-desebb volt. Kijelentette nagyon őnrzetesen, hogy nem csalt, nem sikkasztott, ártatlansága ki fog derülni és ő hajszá áldozata. Nyugod-tan várja a vizsgálat befejezését. Kardos Zol-tán János is ártatlanságát hangoztatta.

— Az igaz, — mondotta — hogy nem tudtuk visszafizetni a betéteket, de váltótár-cánkban meg volt rá a fedezet. Egyébként én, mint igazgatósági tag, nem tehetek róla.

Majd kijelentette, hogy a pénzpiac válsága okozta bukásukat. Tóth János rendőrkapitány, aki nagy jóakarattal beszélt a bank csalókhöz,

kinek kedvéért ő azt a fegyvert kezébe vette! Gondolkodni nem tudott tovább, nem neheztelt a fiára, csak az istent káromolta magában, aki ilyent megengedhet.

Jött aztán a felesége, megtagadta a val-lomást.

Csak egy pillantást vethetett az asszony sápadt urára, nem szólhatott hozzá, csak a szeme lábadt könyvbe, aztán kivezették, de megállt ott kívül az ajtóban és hallgatódzott, hogyan lesz mind szorosabbá a kötél — az ura nyakán.

Itt állt az asszony órákon át, napokon át. Nem törődött vele senki, sajnálták, de szóba nem álltak vele. Csak egy riportert beszélgetett vele mindig. Az asszony tekintélylyel nézett a törvényszéki tudósítóra és dehogy fordult volna el szótlánul. Ez hozta neki mindig a híreket, tájékoztatta, jól, vagy rosszul áll-e az ura dolga. Kapásné meg hálásan nézett rá és az enervált idegzetű riporternek egy gyilkos felesége — delikatesz volt.

— Mondja szép menyecsém, mihez kezd, ha az urát örökre elzárják.

Az asszony csak sirt, zokogott. Gondolni sem mert még erre, hiszen mi lesz akkor be-lőle, meg mi lesz egyetlen fiukból.

— Kár lenne ilyen szép fiatal menyecské-nek ily korán elhervadni.

Itt már kitört az elkeseredett, szánalmas asszonyból az asszony. Könnyűin keresztül is átszillámlott a kacérság:

figyelmeztette őket, hogy a vizsgálat alatt viseljék nyugodtan magukat és megígérte, hogy még ma átkísérteti őket az ügyészségnek. Ezután a három Kardost visszavezették cellaikba, ahol nyugodtan megreggelltek. Tíz óra tájban mindhárom Kardost felvitték a fényképészhez, ahol lefotografálták. Majd a nyilvántartási osztályba vezették őket. Itt mindhárom Kardosról ujjnyomatot vettek fel. A letartóztatott fivéreket még tegnap megmotozták. Kardos Árpádnál nem találtak egyebet, mint egy arany karikagyűrűt. Kardos Gézánál 98 korona és egy arany láncszemes gyűrű volt. Kardos Zoltán Jánosnál hatvanhárom korona huszonkilenc fillért, egy zálogjegyet, aranyórát és láncot, ügyészi iratokat és néhány takarékpénztári könyvet találtak, amelyekből azonban ki volt vezetve a betét. Még ma mindhárom Kardost átkísérik az ügyészségre.

A Kardos testvéreket a rendőrségen ma délelőtt lefotografálták. Kardos Árpád és Zoltán nyugodtan álltak a gép elé, Kardos Géza azonban azt kérte, hogy talán mellőzhetnék a lefotografálást. A fényképész kijelentette, hogy azt nem teheti, mert a törvény elrendeli a lefotografálást. Ekkor arra kérte a fényképészt, hogy csináljon rossz felvételt, amikor pedig a gépet működésbe hozták, kitátotta a száját, úgy, hogy arca eltorzult és nem tette mellé a bűnügyi akta számát sem.

A fényképezés után a három bankárt a bűnügyi múzeumba vitték, ahol ujjnyomatokat készítettek róluk, azután átszállították őket az ügyészségre. A vádlottak kérésére a tolonkocsi helyett saját költségükön bérkocsit hoztattak és ezek szállították őket erős rendőri fedezet mellett az ügyészségre. Székely dr. vizsgálóbíró nyomban maga elé vezette a három bankárt és kihirdette előttük azon végzést, hogy elrendelte ellenük a vizsgálatot és a vizsgálati fogságot. A letartóztatott testvérek felfolyamodást jelentettek be.

Az öreg Kardos Lipótot szintén az ügyészségre vitték és az orvosi vizsgálat után a rabkórházban helyezték el.

SPORT.

+ Katonazene a jégpályán. Az Aradi Korszolyázó egyesület városligeti jégpályáján 1908 évi február hó 9-én, vasárnap d. u. 1/2 óra — 1/2 óra

— Ne bolondozzék velem a fiatal ur! Aztán sirt tovább. Majd meg hallgatódzott, mi történik odabenn, a tárgyaló-teremben.

— Nem érdemes most még hallgatózni, hisz még csak holnapután kerül ítéletre a sor. Addig még a fiskálisok is beszélnek, az ügyész is beszél. Lásza, jöjjön most v. lem, megvacsorálunk, aztán azalatt megbeszélhetjük, mit tehetnénk az ura érdekében.

Az asszony megrázkódott. Ugy érezte, hogy nem illik meghallgatni az ilyen beszédet. De ahhoz nem volt ereje, hogy arcul üsse azt a tolakodó ficsurt. Már esztendeje sóvárgott hiába az ura csókja után, esztendeje nem érezhette azt, hogy ő asszony, pedig... fiatal volt még, erős volt még. Az ura gyilkosságba keveredett, talán felakasztják, talán örökre elcsukják, de ő hozzá alig tér vissza többé, mire várjon hát még, hiszen... fiatal, erős. De nem szól egy szót sem, csak ráborult a térdére, ugy sirt. Fiát is elküldte, menjen haza, ne legyen tanuja a szomorú sorsnak.

— Mondja, szép menyecském, szereti-e maga ezt a gyilkos urát?

Itt már ugy érezte Kapásné, nem szabad szó nélkül megállni.

— Derék, jóraváló ember volt az mindig. Nem ütött, nem bántott. Amit tehetett, mindig a kedvemben járt. Olyan szívbéli jósággal viseltetett mindig hozzám, hogy nem szabadna nekem ellene soha rosszat tennem.

A riporter sokkal jobb emberismerő volt, semhogy ki ne látta volna az asszony szavaiból

ig a 33-ik gyalogezred zenekara fog játszani. Belépti-díj idegeneknek és nézőknek a csarnokban 60 fill.

A kultura és a kulturatanácsos.

Akik nem érintkeznek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 8.

A városi közgyűlése visszaadta a tanácsnak a szervezeti szabályzatot átdolgozás végett és kiküldött egy szervező-bizottságot, hogy az készítse elő a szabályrendeletet.

A szervezeti szabályzatban egy új állást is kreálnak: a kulturatanácsnokot s ennek működési körét, jogi természetét kellett volna a ma délutánra ülésbe összehívott szervező-bizottságnak megállapítania.

Azonban a bizottság e helyett elhatározta, hogy majd legközelebb fog határozni és ha ilyen mértékben buzgólódik tovább, akkor a mai elemi iskolák mind felső iskolák lesznek és még mindig nem lesz tanácsnok, a ki róluk, de főleg az aradi kulturáról tanácsot adjon, ha valaki véletlenül tanácsot találna kérni.

A bizottság ugyanis ugy van ezzel az állással, mint az egyszeri ifju a szép hangzással. Volt egy ember, aki ha társaságban volt, ha kellett, ha nem kellett, folyton idegen szavakat használt. Egyszer egy fiatal, szép kis leánnyal került össze s a társalgás közben azt mondotta neki:

— Nagysád, maga ma oly szép, mint egy ruina!

A hölgy bámulva nézett szép'evőjére, akit azonban nem lehetett zavarba hozni és tovább folytatta a bókölést:

— Nagysád ha én lehetnék az a szerencsés, aki önnel esofirozhatná magát, a legverziroztabb ember volnék a világon.

A leány apja félrehívta az ifjút s bizalmasan megkérdezte, vajjon nem öntötte fel a garatra, vagy talán valami agybaja van, hogy ilyen furcsán és érthetetlenül beszél.

— Miért értelmetlenül? — szólott sértődötten a kiváló társalgó?

— Mert a menyörgős ménkü üssön itt belém, ha egyetlen egy szót is értett a lányom, abból, amit mondott neki.

a védekezést. Szerető asszony ilyen körülmények között nem védekezik, hanem támad, vagy kétségek közt vívódik, nem magáért, de az uráért. A feleség szemel tágranyitak, egész testét izgatott remegés ringatta, nem tudta elviselni az ostromló szuró tekintetét. Az hát ostromolta tovább, a parasztasszony a maga természeteszerű ösztönével védekezett, de ez a védelem alig volt egyéb ingerlésnél és a kiélt világfit tűzbe hozta a kétségbeesett, síró asszony, aki szenzációként hatott érzékeire.

A tárgyalás folyt tovább. Korábban végeztek mint hitték volna, másnap estére befejezték a perbeszédet is. Az asszony ott kint többet szenvedett, mint a mennyit elbirhatott. Teste görcsösen vonaglott, idegei szinte megszüntek működni, egy élő öntudatlan romhalmaz volt, mely képtelen eszmélni. Hisz még csak egy óra és ki lesz mondva az ítélet. Még remélt, talán szabadulhat az ura, hisz az ügyvédek bebizonyították ártatlanságát, talán még hazamehet ismét és élhetnek újra — mint már olyan régen.

Esti tíz óra volt. Az esküdtszék elnöke tanácskozára bocsájtotta el az esküdteket. Egy heti feszült figyelem kimerítette őket, az napon is elcsigázva hallgatták a perbeszédet és depresszív kedélyhangulatban, korgó gyomorral ültek össze, hogy verdiktjuket meghozzák. Súlyos, főbenjáró volt az ügy, lelkiismeretesen kellett ítélni. Mindegyikükben élt a tudat, hogy nekik igazságosnak kell lenniök. Ugy ám, de le-

— Érteni én sem igen értem, — felelé szemlesütve barátunk, — de azt hiszem, hogy legalább szépen hangzik.

Van egy név, amelyen szépen hangzik: kulturatanácsnok, mert ehhez hozzá szabják majd a hivatait.

Egy szabászati műremeket láttunk, amely elaboratum képében feltűnt a mai ülésen a szervező-bizottság előtt. Épp olyan formája volt neki, mint annak a bizonyos kabátnak, melyet a gombhoz varrnak hozzá. Maga a bizottság sem tartotta tárgyalhatónak, noha a polgármester kijelentette, hogy szakférfiak készítették. Vissza is adták a polgármesternek, hogy gyurassa át, egészítse ki, vagy talán legjobb lesz, ha egész újat készíttet.

Mert az a tervezet a többek között arról nevezetes, hogy minocílus részletességgel leírja, hogy a kulturatanácsnok hányszor menjen el az iskolákba, hányszor olvasson el az elemi iskolás tanulók gyakorlatait, hány vonalat huzzon a leltárra s miként fogja üstökéni fogva az igazgatókat, tanítókat s miként számlálja össze, hogy hány csigabiga van a Kossuth Lajos utcai iskola szertárában és ehhez hasonló nagystíliú dolgokat, de azt elfelejtette megmondani, hogy miként tartozik a kulturatanácsnok ügykörébe a közjótékonyosság, szegény ügy, vagy mit cselekedjék szegényke a múzeummal, könyvtárakkal, zenével és fáklyásmenetekkel.

Az sem a kisebbik botlása a szakvéleményező férfinak, hogy a kulturatanácsnokot olyan kivételes hatalomnak kívánja megteremteti, hogy hivataloskodásának éveit számát ugy állapítja meg, amint a jó néhal Ráth Károly szokta világhírű pohárköszöntőiben az isteni kegyelmet a felköszöntöttre lekönnyörögni, szólnak akképen, hogy éltesse őt az Uristen az emberi kor legvégső határáig.

Éppen a kulturatanácsnok legyen életfogytiglan megválasztott városi tisztviselője a városnak, mert a tanácsnok, aki a kulturát fogja támogatni, hat év alatt nem végzi el azt a rengeteg teendőt, melyet a vállára raknak. Neki ahhoz egy egész ember élet kell. Miért ne?

A kultura szó olyan szent szó, ami előtt okvetlenül a földre borul az ember s a polgármester szaktekintélye ravasz férfiú létére meg van róla győződve, hogy a közgyűlés a szent szótól s az állás körül lerakódó tömjénfüsttől

het-e valaki igazságos, ha öntudatlanul is befolyásolják a tulterhelt idegek, az éhes gyomor. A kifáradt agyu emberek gyorsan itélkeztek, igennel feleltek az első kérdésekre, gyilkosnak mondták ki mindhárom vádlottat. A törvényszék őket életfogytiglan tartó fogházra ítélte.

A riporter kiment a csüggedten álló asszonyhoz és elmondta neki, hogyan itélkezett az esküdtszék.

Az asszony ajultan esett össze. Szeretefoszlott minden reménye, nem bírta tovább az a megsanyargatott szervezet. A riporter körülnézett; senki nem volt más az előszobában, ölébe ültette a szerencsétlent, ugy igyekezett életre kelteni.

Bent az elnök felszólította a vádlottat:

— Kapás János, van-e valami mondani valója?

— Semmi más, nagyságos uram, csak az, hogy az én jó feleségemet, az én hűséges feleségemet szeretném még egyszer látni, engedjenek haza hozzám.

Kint a riporter beszélt az életretért feleséghez. Halkan beszélt hozzája. Az asszony előtt lezárult az élet, nem élhet többé férjével. Nincs ezután férje, nincsen többé férfi... A csábitó szorosan ölelte magához és a kimerült, testileg-lelkileg agyongyötört asszony álmokrosan követte, nem tudott ellenállni...

A férfi szívében komor felhőt vont az asszonyáért szenvedett örök rabság, a halál fagya; az asszony szívében fellángolt az élet melege.

ugy elbődül, hogy nyaklók, nélkül a nyaka közé vesz egy ólethosszian megválasztott kultur-tanácsnokot, akinek emellett még tanférfinak is kell lennie.

Hát kultur állapot lenne ez?

A bizottság átlátott a szitán. Szépen visszaadta a monstruozus szakvéleményt alkotójának. Készítsen egy újat, hogy azt a kis kulturát, a mi Aradon lámpással összeszedhető, egy külön hivatal kezelje. Ha megalkotják az állást, akkor a kultur-tanácsnok ne csak az elemi iskolák padlását bujja, hogy ott összerolja a pókhálót, hanem a kultur smokságon felül-emelkedő tényező legyen a közigazgatás gépezetében. A kultur-tanácsos széles látókörrel, nagy tudással, világlátottsággal, erős művészi érzéssel szélesítse és mélyítse azt a hatáskört, melyet az iskola-felügyelői állás megszüntetésével a közgyűlés a kultur-tanácsnoki teendők alatt elgondol.

Enek a felfogásnak adtak kifejezést a mai ülésen Rosenberg Miksa dr. és Reizinger Sándor szervező bizottsági tagok, kiknek indítványára a szakvélemény visszaszűlyed oda, a hová való. Az elfeledés sűrű sötétségébe.

A hatás.

Szemet és bombát ha vetnek.

Zord merénylők egy királyra:

Hogy a részvét óriási,

Azt mindenki érzi látja,

Nagy hatása van e hírek,

Meglátszik ez mindenképen,

Oróksítuk ezt a tényt meg

Szóban, írásban és képen.

Im, Braganza sarjadéka,

Trónkövetelővé válik:

Híre fut e nagy dolognak

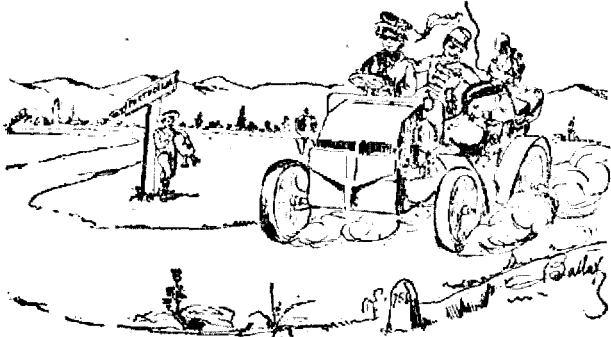
Lisszabontól Buziásig.

S mint az egy huszharhoz illik,

Töf-föfjére kap serényen, —

S hódító köruttra indul.

Ime, lásd a lenni képen.

Bezzeg, Szerbiában Pétert

A sötét hír gyomrig hatja,

Ambár reá nem hagyott trónt

Se az anyja, se az atya.

S hogy másoknak megkönnyítse,

Ami sikerrel járt nála:

A tiszteket berendeli

Királygyilkostan-órára.

Oktatgatja őket egyre,

Oktatgatja őket másra,

Vesénrugás, szivenszurás:

Ez az oktatásnak tárgya.

Hogy a bomba mily veszélyes,

S hogy hat a revolver magja:

Megtanulja ezt serényen

Tisztek apraja és nagyja.

S míg Belgrádban ily tanórán

Buzgón terjed a kultura,

Minden oroszoknak cárja

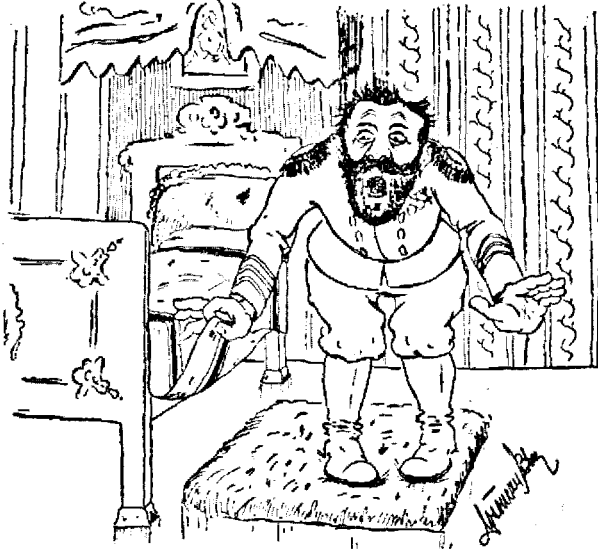
Ébred bajra, ébred bura.

Mert uralkodónak lenni

Célszerűtlen olyan honba,

Ahol oly dusan terem meg

A pokolgép és a bomba.

Mint a kocsonyába ojtott

Nyárfalevél, egyre reszket,

Miklós cár is megremegve,

Megborzongva hány keresztet.

Haja égnek áll a gondtól,

Álmatlanság gyötri, bántja,

Bombafélsznek zord ekéje

Szívét nagy mértékbe szántja.

Csupán egy uralkodóra,

Nem hat a hír semmi módon,

Bár az össz-dinasztiák közt

Ninesen egy se ilyen ódor.

Az ő trónja az időknek

Minden viharát kiálja:

Mit törődik Liszabonnal

Funkalstein, buzák királya?

Arad gyászünnepe.

Az utcai harc emléke.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 8.

A közhivatalokon és sok magánházon lengő fekete zászló hirdette, hogy ma van évfordulója annak a hősi eseménynek, a mely *Asztalos Sándor* és vitéz társai nevét halhatatlanná tette Arad történetében. A február 8-iki véres utcai harc gyászünnepségeinek keretében ma leplezte le az aradi hős kultuszát ápoló *Asztalos Sándor* asztaltársaság a *Keppich* házon a város áldozatkészségéből elhelyezett emléktáblát, a melyet *Varjassy Lajos* polgármester a város nevében kegyeletes gondozásra át vett.

Röggel kilenc órakor ünnepi mise volt a minoriták templomában, melyet ez alkalommal a templom hajójában emelt katalak díszített. A misét *Lakatos Ottó* minorita rendfőnök imádkozott az utcai harcban elesett hősök lelki üdvéért. A templomban megjelentek: *Varjassy Lajos* polgármester, *Müller Károly* országgyűlési képviselő, *Sarlot Domokos* főkapitány, *Lócs Rezső* tanácsnok, *Reicher Károly* tiszti főügyész, *Posgay Lajos dr.* főorvos és *Simay István* vezetésével az agghonvédek. Általánosan feltűnt, hogy a többi hatóságok egyáltalában nem képviseltek magukat az ünnepélyen.

Az ünnepi istentisztelet befejezése után a megjelent közönség és az iskolák ifjusága gyászfátyollal bevont zászlók alatt menetté alakult és az emléktábla alá díszített ház elé vonult.

Az emléktábla, mely vörös márványból készült és aranyozott vésettől örökül meg *Asztalos Sándor* hőstetteit, fehér keretbe van foglalva. A kerete friss zöld cser koszoru övezte.

Az ünnepélyt az általi tanítóképző intézet ifjusági enekkara által precizen előadott „*Szózat*” nyitotta meg, melyet az egész közönség együtt énekel az enekkaral.

Ezután *Kozsa János dr.* szemináriumi tanár mondotta el ünnepi beszédét, melyben plasztikusan állította a közönség elé Arad szabadságszerző és hazájukért életüket és véréket feláldozó vitéz harcosokat különösen azok oroszlan szívű vezéret, *Asztalos Sándor* társaság ideális gondolkodására, a melynek köszöni Arad a ma leplezett történelmi emléket s a melyet a beszéd után *Sófalvy György*, a társaság emőke átadott *Varjassy Lajos* polgármesternek, mint a város képviselőjének, megőrzésre.

Varjassy Lajos polgármester köszönettel vette át az emléktáblát és megígérte, hogy hűségesen fogja őrizni.

Ezután *Szerinka Vilmos*, az alsófoku ipariskola növendéke szavaltta el *Pósa Lajosnak* „*Asztalos Sándor*” című költeményét.

Végül *Zoltai Máttyás* tanár vezetésével elénekelte az énekkar a *Hymnusát*, amivel az ünnepély be is fejeződött.

Innea az asztaltársaság egy küldöttsége és az agghonvédek kivonultak az ötemetőbe *Sófalvy* emőke vezetésével ahol megkoszorúzták a szabadsághősök sírját.

Este 8 órakor tartotta meg az *Asztalos Sándor*-asztaltársaság ötödik rendes közgyűlését.

Schwartz Zsigmond szép beszédben emlékezett meg február 8-áról, majd pedig az emőke indítványára a közgyűlés köszönetét fejezte ki *Keppich Jakab dr.*-nak azon nemes cselekedetért, hogy megvendégelte a mai nap az agghonvédeket.

Sajnálattal emlékezett meg a közgyűlés arról, hogy a helybeli tanítókézelsk vezetői nem

vezették el az ünnepélyre, a tanulókat, noha erre a társaság őket átiratilag felkérte.

Tagválasztás után a tisztkart újította meg a közgyűlés a következőkben:

Elnökök: *Sófalvy György*. Társelemlők: *Bedő Árpád dr., Plesch Herman, Reinhart Gyula*. Alelnökök: *Eber Nándor, Gáza Béa, Glück Károly, Jakabffy István, Keppich Jakab dr. és Magyar Ferenc*. Titkárok: *Czirkál Géza, Maurer Mihály, Pósch Dezső és Szarka László*. Számvevő: *Vidor Sándor*. Jegyzők: *Erdélyi Gyula, Jahl Nándor, Niedenbach Nándor*. Elnökök: *Graller Rózsó, Jeney Bl., Schöffler József, Strumberger Oszkár, Varga Károlyan*. Ügyeszek: *Barabás Béla dr. és Nagy Sándor dr.* Pénzárnyokok: *Kirle Antal, Weil Alajos*. Számvizsgáló bizottság: *elnök: Schwartz Zsigmond, tagok: Faragó Rózsó, Kürthy Fülöp*. Vegül megválasztották a hatvan tagú választmányt.

A pénztáros jelentése szerint a társaság szobor alapja háromezer korona.

Látogatás Kiss Józsefnél.

Irja: Pártos Szilárd.

Budapest, február 8.

Nem hiszem, hogy van még nemzet, a mely úgy szeretné a poétáit, mint mi. És nem hiszem, hogy van még ország, amely úgy el tudja mellőzni, feledni a költőit, mint mi. Mindannyian élvezzük a költő gyöngyalkotásait és — haj! — mily keveseknek jut eszébe azokat valamivel, talán csöppnyi kis hálával meghálálni. Van egy költő Magyarországon, kire minden nemzet büszke lenne s kit csak kezdének igazán ünnepelni az ország minden részén. Aktuálisnak véltem tehát, hogy tiszteletemet tegyem nála, s hogy szeretetünknek melegével sokak, nagyon sokak nevére en egy rózsát helyezek el Kiss József babérkoszorujára — a tövises között.

Neszét vettem, hogy a költő késő szeret fölkelni. Tehát úgy fél tizenegy tájban csendgettem be hozzá. A fia fogadott.

— Itthon van a mester? — kérdém.

— Itthon, de beteg! Ágyban fekszik.

Mindenre számítottam, csak erre nem.

— De néhány pillanatra csak be lehet hozzá menni!?

— Nem tudom, kérem . . .

Áadtam a névjegyemet és beküldöttem a költőhöz.

Nemsokára jött a válasz, hogy a mester nagyon sajnálja, de senkit nem fogadhat.

Ekkor kérésre fogtam a dolgot.

— De kérem, a szerkesztő megbizásából jöttem. A lelkemre kötötte, hogy látogassam meg a költőt. Csak nem mehetek most anélkül haza . . .

Ez hatott, ugylátszik. Kis vártatva beocsajtottak Kiss Józsefhez. Ijesztő csend uralkodott az egész lakásban, melyet csak néha néha zavart meg a szerkesztőségi szobából kihallatszó írógép-kopogás. Mintha minden azt suttozta volna:

— Csak csendbe, csendbe . . . eteg a Mester!

A vastag szőnyegek felfogták a lépteim neszt, míg odajutottam az ágyhoz, hol a költő feküdt.

Könyökre támaszkodva olvasott, majd mikor észrevett, frissen, szívéliesen, barátságosan üdvözölt és tüstént helylyel kínál meg. Az ágy mellett kis asztalka állt, tele könyvekkel, levelekkel és egy doboz cigarettával. Kivett azokból egyet és megkínált vele.

— Kedves mester, hogy mint szolgál az egészsége? — kérdezém mosolyogva.

És megszólalt a költő. Aki az ő hangját még nem hallotta soha, el se tudja képzelni, mi minden rejlik abban. Egy hosszú, tövises

pályán: minden keserve, egy borongó léleknek, nagy, érezni tudó, meleg szívnek fájdalmas zokogása. Kiss József hangja tele van könnyel, valami kimondhatatlan, néma keserűséggel.

Letette a cvikkert a szeméről és lágyan megsimogatta a szakállát.

— Bizony, barátom, rosszul állok egészség dolgában. A jubileumi ünnepségek után influenzát kaptam, de még miféle influenzát, amiből később veszedelmes tüdő-kattarus támadt és ha az a másik oldalomra is áttérjed, belépusztultam volna . . .

Másra tereltem át a beszélgetést. A költő érdeklődve kérdezett ki mindenről, amihez csak valami homalyos, régi emlék fűzte. Megemlítettem neki azt a verset, melyet valamikor Záraynak írt s melyet annak idején közöltek az aradi lapok.

— Igen, igen, emlékezem rá, felelt a mester. És most azt akarja tudni, hogy irtam-e csakugyan? No igen. De én azt inkorrekt dolognak tartom, valakinek az ifju bűneit öregségében szemére lobbantani. Azt vélem, hogy helytelenül jártak el most is, mikor Petőfinek ujonnan felfedezett költeményeit nyilvánosságra hozták.

Itt ugyan van még enyhítő körülmény: Petőfi már meghalt. Ráérték volna a halálom után is azt a zsenyémet napvilágra hozni. Istenem . . . — tette hozzá mosolyogva — másképp írta az ember fiatal korában — ha tudná, hogy belőle még nagy ember lesz . . .

Kérdeztem, mikor volt Aradon utoljára s fűzi-e valami emlék Aradhoz?

— Ó, régen voltam, már Aradon. Még mikor Pankotán nevelősködtem. Abban az időben 1—2 hétig dolgoztam a lapnál Aradon, mint kisegítő; Rodiczki szerkesztette akkor az aradi lapokat. Nem . . . ! Engem semmiféle szép emlék nem fűz Aradhoz. *Engem soha nem hívtak meg Aradra felolvasni* . . .

Majdnem sirásba fult a hangja. Szerettem volna valamit felelni erre a vádra, de nem tudtam. Összeszorult a torkom . . . egy hangot se bírtam kiejteni. Kinos szünet jállt be ez önkéntelenül elsőhajtott vallomásra.

— Most Szegedre utazom, a Dugonics-társaság ünnepélyére. Meghívtak, megígértem, hogy lemegyek, 19-én utazom is. Néhány verset fogok felolvasni. Szeged nagy irodalmi központ. Mennyi jó író kerül ki onnan . . . Azért maradok most ágyban az orvosom tanácsára, hogy teljesen kipihenve utazhassam. A pihenés az egyetlen gyógyszerem. Lám, épp most kaptam Mármarosszigetről meghívást egy felolvasásra. De nagyon messze van az. Meg is irtam rögtön a választ, hogy lehetetlen, lehetetlen . . .

Kérdem, jött-e sok gratuláció a jubileumi ünnepre?

Csak a kezével intett.

— Borzasztó! Lehetetlen egyhamar minde-
nikre felelni.

— Remek szép, mester, a legújabb verses könyve.

— Hát szép bizony. Nagyon szépek az illusztrációk. Meg a papirosa is finom. Csak a versek . . . azok kissé már öregek benne . . . Azokat a verseket különben maguk már mind ismerték előbb. Ugy-e? „A naphoz“, a „Knyáz Potemkin“-t, meg a többi.

— A „Hamupipőke“ című talán a legbájosabb mind között.

A költő felsóhajtva és mélán elgondolkozáva mondta:

— A „Hamupipőke“? . . . Este lefeküdtem 9 órakor. Nem is gondoltam, hogy más-

nap verset fogok írni. És másnap reggel fél 9-kor készen volt a „Hamupipőke“. Tudja Isten, úgy irtam le, mintha valaki diktálta volna nékem . . .

Elgondolkoztam. Mily keveseknek adatik meg, hogy úgy írjon meg egy verset, mintha valaki diktálta volna azt. Az csak a kiválasztottaknak, a költő fejedelmeknek jut osztályrészül.

S milyen egy poéta? Akinek forró szive van, a ki szeret! Ó, ki után Arad soh'sem vágyakozott, kit soh'sem óhajtott szemtül-szembe látni és hallani, ő kezdett ezután apróra kikérdezni Arad felől. Milyen szintársulat van? Persze, persze, Zilahi elment már. Beszéltem az aradi sajtóviszonyokról. Ujra elmondattam mindent magának az Aradi Köz-
lönyről. Majd hirtelen kérdezte:

— Hát *Tiszti* Lajos él-e még?

— Hogyne — feleltem. — És pedig jó egészségben és friss szellemi erőben.

Láthatólag jól esett e hír neki.

— Mindig erős legény volt az!

Aztán a vidéki sajtóról mondott hízegő nyilatkozatot.

— Ne írja ezt meg — mondotta — mert akkor itt megköveznek engem.

Megígértem neki s nem is árulom el senkinek, csak — személyesen.

Készülődtem az indulásra. Felém nyujtotta fehér, sima kezét, megköszönte az érdeklődést.

— Édes barátom! Minek is írja meg mindezeket, amit én elmondtam?! Hát szeretnek maguk engem? . . . Ha lehet, ne írjon semmit rólam, tegye ad akta a jegyzeteit, majd máskor . . . tudja máskor, ha egészséges leszek . . .

Sajátságosan megrázta a kezemet.

— Aztán ha feljön Pestre, látogasson el megint . . .

Tartós, jó egészséget kívántam; s szívéliesen, kedélyesen elbucszunk egymástól.

— A viszontlátásra.

A szobából kimenet, azon tűnődtem, nem volna e helyes megfogni az öreg poéta kezét és hálás csókot nyomni rája. A tanítványnak — a szeretett Mester kezére. Akkor azonban bizonyosan egy forró könycesepp is hullana arra — az én szememből . . .

Még átmentem a szerkesztőségi szobába is, hogy ott dolgozó fiának megköszönjem a látogatás kieszközlését. Vele is hosszasan eldiskuráltam, de más látogatók jöttek, távoznom kellett.

S boldog büszkeséggel hagytam oda Kiss József hajlékát, a diplomát a költészetnek, ahol a költők fejedelme, a mi kedves szeretett mesterünk, úgy írja remek verseit, mintha valaki diktálná azokat neki . . .

TANÜGY

A második népkönyvtár.

Arad, február 8.

Ép tíz éve annak, hogy a Muzeumok és könyvtárak országos tanácsa a király által megerősített szabályzata értelmében megkezdte a működését, mely főleg odairányul, hogy egyesületi, törvényhatósági és községi muzeumokat, valamint nép- és vándorkönyvtárakat szervezzen és gyarapítson. Az aradi Kölcsey egyesületet is támogatja az országostanács, 1906-ban a ségai iskolának ajándékozott egy népkönyvtárt, a folyó évben pedig a Szentpéter-téri iskolánál állított föl a tanács ezer korona értékű népkönyvtárt. A külvárosi lakosok szerény anyagi helyzete nem engedi meg, hogy az egyes családok hasznos olvasni való könyveket vásároljanak maguknak. Hisz gyermekeik iskolakönyvét sem tudják megvásárolni. Az iskolaszék költségvetésében évenként több száz

korona szerepel, melyet szegénytanulók könyveire fordítottak.

Igy nincs mit csodálkozni, hogy az olvasni, tanulni vágyó közönség örömmel veszi igénybe a népkönyvtárakat. Természetes, hogy a népkönyvtárak olvasó anyaga úgy van összeállítva, hogy az elemi oktatás körén túl levő közönség változatos igényeinek megfelelően.

A Szentpéter-téri iskolában fölállított népkönyvtárban 316 kötet könyv csinos tölgyfa szekrényben van elhelyezve s alkalmas könyvet talál magának a serdülő ifjuság, az iparos, a földmives, illetve kertészkedéssel foglalkozó, a hivatalnok, sőt a rendszeres olvasáshoz szokott kaszinói tag is.

A könyvtárról nyomta ott jegyzék is megjelent, amelyet az érdeklődőknek ingyen bocsátanak rendelkezésére. Magától értetődik, hogy a könyvek használatáért semmi díj nem jár. Azonban aki rongálja a könyvet, azt megbírságotlák.

A Szentpéter-téri népkönyvtárt holnap, vasárnap délután 3 órakor ünnepélyesen megnyitja *Varjassy* Lajos polgármester. A megnyitás után megkezdődik a könyvek kiosztása. A vasárnap délutáni ünnepélyes megnyitóra a tanestület szívesen látja az érdeklődő közönséget. A könyvtár kezelője *Maurer* Mihály igazgató, aki minden vasárnap délután 2 és 3 óra között adja ki a könyveket. A könyvtárt minden aradi lakos igénybe veheti, csak a kölcsönkérő lapot kell megfelelőleg kitölteni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután *Bob herceg*, operette. Este *Vig niebelungok*, operette. Bemutató előadás. (A bérlet.)

Hétfő: *Vig niebelungok*, operett. (B bérlet.)
Kedd: *Kornevillei harangok*, operett. *Vajda* Dezső vendégfelléptével. (C bérlet.)

Szerda: *Gretchen*, bohózat. (A bérlet.)
Csütörtök: *Pillangó kisasszony*, opera. (B bérlet.)

Péntek: *Patachon*, bohózat. Bemutató előadás. (C bérlet.)

Szombat: *Patachon*, bohózat. (A bérlet.)

* **Vasárnapi premiér.** A színház igazgatósága a premiérek körül újítást honosít meg. Vasárnap estére ugyanis bemutató előadást rendeznek a színházban, hogy a vasárnapi közönség is premiérben részesüljön. Holnap este *A vig niebelungok* at, *Strauss* Oszkár gyönyörű muzsikája operettjét játsszák. A pompás operett elsőrangú szereposztásban kerül színre. Délután *Martos* Ferenc és *Huszka* Jenő operettjét, a *Bob herceg*-et játsszák *Sz. Rontay* Boriskával a címszerepben.

* **A szocialisták felvonulása.** A legnagyobb magyar felvételt mutatja be hétfőn és kedden az Uránia színház. A szocialisták emlékeztető október 10-iki demonstráló felvonulását sikerült megszerezni és műsorra tűzni. Az aradi szociáldemokraták közül többen fordultak az Urániához ezért a képer és az Uránia előzékenységét bizonyítja, hogy mindent elkövetett, hogy ezt a szenzációs képet bemutathassa. Miután a kép több városban van előadásra előjegyezve, csak hétfőn és kedden kerül előadásra.

* **A Cornevillei harangok — vendéggel.** Kedden *Planquette* örökszép operettjét, a *Cornevillei harangok*-at játsszák. *Henry* Márki szerepében *Vajda* Dezső magánhivatalnok vendégként lép fel. *Vajda* a szilveszteresti kabaré keretében énekelt és szép sikert aratott.

* **Vasárnap az Urániában.** Szerencsés kézzel állította össze az *Uránia* színház igazgatósága a vasárnapi műsort. Van azon mulattató, szórakoztató és tanulságos kép. *Hagenbeck* világhírű állatkertje egyik legnagyobb attrakciója az Urániának. Pompás kép a zergevadászat és ami a mulatságos képeket illeti, valóságos kacagóversenyre van kilátás az Urániában.

* **A hét játékröndje.** Hétfőn másodszor kerül színre *Strauss* Oszkár operettje, *A vig niebelungok*. Kedden a *Cornevillei harangok* at játsszák vendéggel a fő férfi szerepben. Szerdán a nagy sikerű *Gretchen* t játsszák, *Novák* Irénnel a címszerepben. Csütörtökön megismétlik *Puc*

cini világhírű operájának, a *Pillangó kisasszony* nak színrehozatalát. A címszerepet *Wlassák* Vilma fogja játszani. Pénteken premiér lesz a színházban. Ekkor kerül bemutatásra a budapesti Víg színház nagyszerű műsordarabja, a *Patachon* című bohózat, amely a franciák utóbbi bohózattermékeinek egyik legjava. Szombaton megismétlik a *Patachon* t.

Az új ipartörvény.

Hangulat Wekerle ellen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 8.

A parlamenti szünet alatt a miniszteriumok előkészítő osztályai számos új törvényjavaslaton dolgoznak. Ezek közül való a kereskedelmi miniszteriumnak az ipartörvény revíziójára vonatkozó tervezete, amelynek ma nyilvánosságra jutott részletei arra mutatnak, hogy a kormány, számolva a szociális fejlődés követelményeivel, az ipartörvényt modern szellemben reformálja.

Távirati értesüléseink:

Az új ipartörvény.

Budapesti tudósítónk jelenti: A kereskedelemügyi miniszteriumban *Szterényi* József államtitkár elkészítette az ipartörvény revíziójára vonatkozó tervezetet. A tervezet egyelőre *Szterényi* magán munkája, mert a kereskedelemügyi miniszter a revízió dolgában még nem foglalt állást. Az új tervezetnek a régi törvénytől elütő főbb intézkedései a következők:

A tervezet az eddigi ipartörvény rendszerétől eltérően magában a törvényben állapítja meg a képesítéshez kötött iparágakat. Felhatalmazza a minisztert, hogy ezen jegyzéket rendeleti uton kiegészíthesse. Megoldást nyer a tervezetben a házalás kérdése. A munkaidőről szóló fejezet a gyermekek, a fiatal munkások, nők, kereskedelmi alkalmazottak, magán-tisztviselők munkaidejét és az üzleti zárórát szabályozza. Megtiltja a tizenkét évesnél fiatalabb gyermekek alkalmazását. Felnőtt férfiakra nézve szabályozza a munkaidőt, az üzletek nyitásának és zárásának időpontját. Fontos intézkedés, hogy minden község, amelyben több, mint tízezer lélek van, tartozik munkaközvetítő intézetet létesíteni.

A javaslatot a miniszterium előbb an kéten fogja tárgyalatni valószínűleg márciusban, vagy áprilisban, *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter pedig ősszel óhajtja a parlament elé terjeszteni.

Aggodalmak.

A függetlenségi képviselők körében nagy feltűnést kelt *Wekerle* miniszterelnöknek a külügyminiszter nyilatkozatairól mondott beszéde. A nyilatkozat miatt támadt aggodalmakat a beszéddel eloszlatottak vélik, de újabb aggodalmak vannak. A függetlenségi párt hívei rossz néven veszik, hogy maga *Wekerle* is a közönség hívének mutatkozott és hogy éppen Bécsben hangzott el ez a beszéd.

A dolognak azonban folytatása a delegációban nem lesz, hanem a magyar képviselőházban fogják sürgetni a nemzeti bankra és az önálló vámterületre vonatkozó előkészületeket.

A képviselők között elterjedt most az a hír, hogy a parlamenti szünet után nagyon hamar nyilvánosságra bocsájtják az általános választójogról szóló törvény tervezetét.

A gutgesinntek.

A delegáció időtöltése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 8.

A delegációban elsimultak a nagyharag hullámai. *Arenthal* nyugodtan alhatik, *Ugron* Gábor visszatörmögte az építetn ornaust s mai ülésben minden szavával sietett kellő tisztelettel kijelenteni, hogy ő *Aereenthalt* okos embernek tartja s a költségvetést elfogadja. A Balkánnal foglalkoztak a mai ülés szónokai, s beszédeik, sokszor hangoztatott frázisaik nem érdemlik meg, a külön méltatást. Csak még annyit, hogy *Szemere* Miklósnak mint mindig, úgy mai felszólalásával is sikerült jó messzire elhajtania a sulykot. Azt találta mondani, hogy a lelkiismeretet mindenütt felszabadították. Ez az ur úgy látszik már régóta távol van Magyarországtól: szóval előkelő idegen.

A delegáció ma délelőtt fél 11 órakor *Zichy* Tivadar gróf elnöklésével folytatta a külügyi albizottság jelentésének és ezzel kapcsolatban a külügyi költségvetésnek tárgyalását.

Elnök az ülést megnyitván, elsőnek *Szemere* Miklós szólott: Romániával jobb viszonyt óhajtana. Volt alkalma romániai politikussal érintkezni és azt a meggyőződést szereztem, hogy ők tavaly sokat tanultak a nemzetközileg szervezett romániai szociálista parasztlázadás által. Ma már nem a nemzetiségi kérdések a világon az elsők; az anyanyelvet, a lelkiismeretet már mindenütt felszabadították. Ma a legaktuálisabbak a nemzetközi szocializmus törekvései. Romániát és minket összekapcsolnak a nagy keresztény civilizációk, a kultúra és a mai társadalmi rend megvédése. Nagy érdekelink a nemzetközi szocializmus elleni harcban közösek. Komoly romániai politikusok is így gondolkoznak és örvendettek, amikor látták, hogy náunk is vannak, akik így képzelik a jövőt, mert nekünk a jövőben Romániával jól egyet kell értenünk.

Ezek után a költségvetést elfogadom.

Okolicsányi László: Érdekes jelenségnek tartja, hogy a külügyminiszter exorzéjában rámutat arra, hogy amíg az összes hatalmakkal jó egyetértésben élünk, addig a monarchia két állama között semmiképp sem áll fenn a megkivánt egyetértés. Ezenkívül azt is sajnálattal konstatálja, hogy Ausztriában az összeharó kapcsok egyre lazulnak. Éppen ezért szükséges, hogy Magyarország, mint monarchiának egyik legerősebb állama, minél erősebb maradjon. Magyarország mindig teljes áldozatkészséggel fog Ausztria területi épségének fentartásáért küzdeni, ezzel azonban nem kíván egyebet, minthogy Magyarország államiséga és függetlensége teljes mértékben elismertessék és a magyar állam sovenitása teljes mértékben kifejezésre jusson.

Ezután behatóan foglalkozik a román irrudentisták és különösen a román Kultur-Liga működésével és számos példával illusztrálja azoknak sérelmes törekvéseit. Kes hangon kifogásolja ezeket a törekvéseket, amelyeken egy velünk barátságos állam, Románia támogat. Ezeknek az állapotoknak véget kell vetni. Ezek a törekvések Magyarország és így az egész monarchia területi épségei ellen irányulnak. (Ugy van! Ugy van!) Erelyes alá-foglalásra hívja fel a külügyminisztert. (És ak helyeslés.) Reméli, hogy a külügyminiszter ezen a téren is az eddigiel helyesebb irányt fog kezdeményezni. A költségvetést elfogadja.

Benyovszky Sándor gróf a zászló és címer-

kérdés megoldásának halasztását kifogásolja és behatóan foglalkozik a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződéssel. Sajnálkozását fejezi ki a felett, hogy a szerződést még mindig nem kötötték meg, mert a szerb marha behozatalnak megnehezítése nagyban hozzájárul a drágaság fokozásához, amely pedig kiváltképpen alkalmas arra, hogy a szociálisták káros működéséhez és agitációjához anyagot szolgáltatson. Abban a reményben, hogy ezek a mulasztások minél hamarabb helyrehozataak; a költségvetést elfogadja.

Mailáth József gróf örömmel üdvözlöi a külügyminiszter politikáját. A sajtóügyekre áttérve kijelenti, hogy a külügyminiszter felelete kielégítette és elfogadja azt a helyes intézkedést, hogy a magyar miniszterelnökkel egyetértőleg akar a sajtóügyekben intézkedni. A költségvetést elfogadja.

Zichy János gróf: Helyesli a külügyminiszternek a keletre irányított gazdasági politikáját. A monarchiának csendre, nyugalomra, békére van szüksége, úgy kifelé, mint befelé. A költségvetést elfogadja.

Sághy Gyula a költségvetés mellett beszél.

Vinkovics Bozsó horvátul beszél a költségvetés ellen.

Az ülés ezután véget ért. A vitát hétfőn délután három órakor folytatják.

Az aradi házbércsavar.

Nyolcszázhetven költözés.

A házbéremelés számai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 8.

A februári házbérmegemelés idején itt ott, szelidebb és erőteljesebb hangon fölhangzó panaszok együttvéve szomorú képét adják annak, hogy Aradon a házbérek elijesztő módon növekszenek. A drágaság mellett ez valósággal új csapást mér a lakosságra, amely oly súlyosan érinti azt, hogy a hatóságnak válik kötelességévé a lakbérügynek megfelelő szabályozása.

Aradon, a mint tudvalevő, lakásstatistikát nem vezetnek és így nagyon bajos számokkal illusztrálni a házbércsavar munkáját. Mindazonáltal van néhány pozitív adat arra, hogy milyen fokban emelkedett a házbér.

Az adóügyosztály most készíti a házbérmegemelés berallásának összegezését. Ezek a bevallások tudvalevően adó kivétel alá készülnek, tehát nem mondhatók a legmegbízhatóbbaknak. Azonban még ezen kimutatások szerint is az aradi házbérek a múlt évihez képest átlag tizenöt százalékkal emelkedtek. A legnagyobb az emelkedés a belvárosban (a főtéren egyszerűen horribilis számok vannak,) de egyformán srófoltak a külső utcák és városrészek ódon, tatarozatlan házaiban.

De sokkal jellemzőbb erre a költözések statisztikája. Az aradi rendőrség bejelentési osztályának kimutatása szerint:

Február 1-től mai napig volt költözés	870
A múlt év február 1-től február 8-áig	507
Tehát	263,

hátszázhatvanhárommal több költözés volt az idén, mint tavaly, ugyanegy időben.

Ha most már tekintetbe vesszük, hogy senki szívesen nem változtat lakást, a

melynek kiadásai fölérnek egy kisebb arányú stájerolás különbözetével, hogy különösen télvíz idején az emberek kényszerítő ok nélkül nem hurcolkodnak, akkor el lehet képzelni azt a házbércsavart, mely e nyolcszázhetven embernek legnagyobb részét arra kényszerítette, hogy régi lakását otthagyja.

A házbérek emelkedésének egyik oka kétségtelenül a nagy építkezési pangás. A múlt évben ugyiszólván szünetelt az építkezés, a lakások nem szaporodtak s az üres lakások száma megfogyott. Ez a kiváltságos helyzet adta a háziurak kezébe a csavar kulcsát. Ezt az uralkodást s ennek a tovább fajulását kell a városnak lehetetlenné tenni azzal, hogy minden lehető módon elősegíti az építkezést, a lakások gyarapodását.

A talácsi gyilkosság.

Zucker Emil felmentették.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 8.

Élénk érdeklődés mellett tárgyalta ma az aradi kir. törvényszék büntető tanácsa Zucker Emil talácsi kereskedő bűnügyét, aki a múlt év december tizenhetedikén revolverrel ötször rálőtt sógorára Weiszberger Lipótra úgy, hogy ez a szenvedett sérülések következtében néhány nap múlva meghalt. A törvényszék a mai főtárgyaláson, amely délelőtt két óra hosszat, délután pedig három órától hét óráig tartott, felmentő ítéletet hozott, elfogadván a védő azon érvelését, hogy a vádlott tettét jogos önvédelmében követte el.

A vádlott elbeszélése.

A főtárgyalást Köller János kir. ítélőtáblai bíró vezette, szavazó bírák voltak: Nagy József és Uray József. A vádat Fikler Károly kir. alügyész képviselte, a védelmet Nagy Sándor dr. látta el. A tárgyalóterem valósággal szűknek bizonyult a halgatóság befogadására, mert ugy Arad városából, mint a környékből számos érdeklődő jelent meg, feszült figyelemmel kísérve a tárgyalás menetét.

Elsősorban Zucker Emil vádlottat hallgatták ki. Az általános kérdésekre elmondja, hogy negyvenkét éves, nős, vagyonos, erdőbirtokos és fakeskedő, cégtársa Hönigesz Nándornak. Kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Weiszbergernek sógora volt, amennyiben az ő nővérét Weiszberger feleségül bírta. Weiszbergerrel már évek óta feszült viszonyban állott, mert ez nevével állandóan rosszul bánt, azt ütötte-verte és más asszonyokkal szőtt viszonyt. Ő számos ízben figyelmeztette és kérte, hogy térjen jó útra, de hasztalanul. Az ellenségeskedés főoka azonban az volt, hogy Weiszberger, aki a cégnél mint munkafelügyelő és fuvarosvállalkozó volt alkalmazva, kötelességét az utóbbi időben hanyagul teljesítette, a vádlott utasításainak pedig több esetben ellenszegült. Emiatt a cég már több ízben felmondott neki, de mindig visszavonta azt, részint mert remélték, hogy Weiszberger megjavul, másrészt azonban azért, mert félték az indulatos, erőszakos embertől. A cég legutóbb elhatározta, hogy a fuvarosvállalkozó elvonja Weiszbergertől s azt saját lovaival fogja eszközölni. Weiszberger ezáltal jelentékeny jövedelemtől esett el és azt hitte, hogy sógora, vádlott turta ki őt állásából. December tizenhatodikától fogva Weiszberger már nem rendelkezett a műhely kulcsai és az iroda

vezetése felett, s tehát e napon kiment Talácsra, hogy átvegye tőle a gondjaira bízott dolgokat. Weiszberger ellenszegült, ekkor s figyelmeztette, hogy már megszűnt az ő vállalkozása. Ebből ismét szóváltás támadt, de az nap este nem történt közöttük semmi.

A gyilkosság.

Másnap, december tizenhetedikén s Irhás János kovácsmesternek kijelentette, hogy ezután s, Irhás fogja a műhelyt kezelni, annak kulcsát tehát nem kell többé Weiszbergnek átadnia. Reggel hat órakor Weiszberger be akar menni a műhelybe, de az be volt zárva. Kérte Irhástól a kulcsokat, ez azonban azt mondta, hogy Zucker megtiltotta, miszerint a műhely kulcsát neki adja. Erre Weiszberger iszonyu dühbe jött, kiragadta a kovácsmester kezéből a kulcsot, kinyitotta a műhelyt és bement, majd egy nagy lakatot magához veve kijött és azt mondta:

— Majd megmutatom én, hogy ki rendelkezik itt. Azzal bejött az irodába, ahol s, a vádlott volt, becsapta erősen az ajtót és rári vált:

— Miért vetted el tőlem a kulcsokat?

Ű Weiszberger fenyegető magatartásától nagyon megijedt, mert a nálánál magasabb és erősebb ember felemelte kezét, amelyben valami fekete tárgyat látott, de hogy az mi volt, a sötétben nem vette ki. Ösztönszerűleg az asztalon fekvő revolver után kapott és abból két lövést tett Weiszbergerre, de azt nem tudja, hogy eltalálta e. Erre Weiszberger kiugrott az ajtón és visszafordulva bekiáltotta:

— Várj csak, mindjárt visszaadom, azután a műhely felé futott. Ű attól tartva, hogy valami támadó es-közéért megy, még kétszer utána lött. Miker azonban látta, hogy Weiszberger nem fut be a műhelybe, hanem azt megkerülve lakására menekült, visszafordult és bement az irodájába. Csakhamar odajött utána Hack József is, aki a földről felvette az ott heverő lakatot és azt mondta, hogy ezzel akarta őt Weiszberger megtámadni. Az elnök kérdésére azután még kijelenti, hogy a revolvert három hónappal azelőtt öltötte meg és nem emlékszik, hány golyó volt benne.

Az igazga Weiszberger.

Utána Hack József tanu kihallgatása következett német nyelven. Hack a kérdéses alkalommal ott volt az udvaron. Weiszbergert igazga természetű, haragos, indulatos embernek ismerte, aki feleségével rosszul bánt és állandóan szeretőket tartott, akiknek vele szokott izenetet küldeni. Az esetet ugyanugy adja elő, mint a vádlott és megjegyzi, hogy mikor a lövések után Weiszbergert menekülni látta, s besietett az irodába, ahol Zuckert igen nagyfokú felindulásban találta. Ű akadt rá a lakatra is, amelyet véleménye szerint Weiszberger a vádlott elleni támadásra akart felhasználni.

Ezután Ausaterweil László dr. és Pasgay Lajos dr. orvosszakértőket hallgatták ki. Az orvosok a holttestben öt golyót találtak, amelyek közül kettő feltétlenül halálos volt, mert az egyik hátulról, a lapockán keresztül hatolt a hasba, a másik pedig előlről jutott a hasüregbe és átfurta a beleket is.

Elnök ezután a tárgyalás folytatását délutánra halasztotta.

A délután kihallgatásra váró tizenöt tanu közül elsőnek Krisán Juon került sorra, aki hallotta a lövéseket és azt is, hogy Weiszberger, mikor megsebesülése után az irodából kiszaladt, azt kiáltotta: „Tolvaj, Istenem megölt” és tovább szaladt.

Tanút szembesítik Zucker vádlattal, aki kijelenti, hogy ezen kifejezéseket ő nem hallotta Weiszberger szájából.

Herlo Miklós a vádlottat békés, jóindulatú embernek ismeri, Weiszbergert ellenben roszindulatú, hirtelen embernek, akinek kegyetlen bánásmódja miatt sok munkás otthagya a vállalat szolgálatát. A kérdéses napon ő az iparvasutnál volt elfoglalva, hallotta a lövéseket, de hogy hány lövés történt, nem tudja. Látta, hogy Weiszberger kiszaladt az irodából, a vádlott pedig egészen a műhelyig üldöz-e, onnan azonban visszafordult és irodájába ment. Weiszberger kezében semmit se látott, de a sötétség következtében nem is láthatott. A felmutatott lakatot ismeri, hallotta Irhás János kovácmestertől, hogy az irodában találták.

Gonof Tódor és *Gonof György* ugyanezt vallják. A felmutatott lakatot sohase látták.

Irhás János kovácmester előadja, hogy a műhely kulcsát Zucker megbízásából magához vette, mert Zucker őt tette felelőssé a szerszámokért. Reggel Weiszberger beakart menni a műhelybe, de azt zárva találta, mire őt magához hívatta és kérte a kulcsot. Ő nem akarta átadni, hanem hivatkozott Zucker utasítására, Weiszberger dühösen azt kiabálta:

— Majd megmutatom, hogy ki fog itt parancsolni. — A hangos szóváltásra a vádlott kinyitotta az iroda ajtaját és azt kérdezte, hogy mi a baj. Ő erre elmondta, hogy mi történt, mire Zucker kijelentette, hogy ma nem fognak dolgozni, nem kell tehát a műhelyből semmit se kiadni, Weiszberger ellenben azt mondta, hogy igenis dolgozni fognak, ő a munkásokat eldírálja. Azzal elvette tanutól a kulcsot és bement a műhelybe. Hogy ezután mi történt, azt nem tudja, mert ő az erdő felé ment. Kis idő múlva lövéseket hallott és azt hallotta, hogy Weiszberger ezt kiabálja: Tolvaj, Istenem meglötte a fejemet. — Ő azonban nem fordult vissza, hanem tovább ment az erdőbe s csak este tért vissza, amikor értesült a történetről. A felmutatott lakat mindig a műhelyben volt, nem tudja, hogyan került az irodába.

Hollósi János lényegtelen adatokat mond el.

[Az özvegy a férje ellen.

Rendkívül érdekes volt Weiszberger özvegyének szül Zucker Herminének kihallgatása. Az özvegy az általános kérdésekre elmondta, hogy huszonkilenc éves, három gyermeke van, a vádlott nővére. A törvényes figyelmenntetés után kijelenti, hogy vallani kíván. December tizenhetedikén reggel ő még az ágyban feküdt, amikor az udvarfelől hangos szóváltást hallott fivére és férje között. A lármára felkelt és az ablakon kinézve látta, amint férje, a kovács kezéből kirántotta kulcsot és bement a műhelybe. Ekkor visszafeküdt az ágyba, de csakhamar újabb lármát és sűrű szitkokat hallott, majd pedig hallotta az iroda ajtaját nagy robajjal ocsapni. Közben öltözködni kezdett, a mikor a lövéseket hallotta, de hogy hány lövés dördült el, arra nem emlékszik. Mikor a konyhaajtót kinyitotta, látta szaladni férjét és utána fivérét a folyosóról az udvarra a kovács-műhely felé s hallotta, amikor férje ezt kiabálta fivérének:

— Megállj gazember, ezt mindjárt visszadom neked. Egy kis idő múlva bejött a lakásba férje, leült egy székre és azt mondta, hogy vetkőztess le, mert meg van sebesülve. Kérdésére férje úgy adta elő a dolgot, hogy ő Zuckert csak arra kérte, hogy ne tegye csuffá a munkások előtt, mire az többször rálőtt. Mikor az ágyba fektette, férje ezt mondta:

— Jaj lesz neked és bátyádnak, ha felgyógyulok. Hogy férje kihallgatása alkalmával mit vallott, nem tudja, mert suttogva vallott.

Férjével rosszul éltek, mert ez őt mindig bánalmazta elhanyagolta, szeretőket tartott és mikor ezt szemére hányta, őt, az áldott állapotban levő asszonyt nagyon sokszor hasba rugta és megverte.

Pap János községi irnok elmondja, hogy ő hallgatta ki a sebesült Weiszbergert.

Harducz Pál, *Máris Konstantin*, *Pless Mór*, *Borsos Béla* dr. lényegtelen vallomást tettek.

Marsa Gyika az eset előtt négy-öt nappal találkozott Weiszbergerrel, aki elpanaszolta, hogy felmondták neki a szolgálatot.

— Jobb is lesz, ha elmegyek innen, mondtotta, mert amilyen hirtelen haragu ember vagyok, vagy én ütök a kettő közül valakit agyon, vagy azok ütnek agyon engem. Az eset után ezt a beszélgetést közölte is Zuckerrel.

Kánya János az esetről nem tud. Ő volt Weiszberger szerelmi postája.

Hönigess Nándor, a vádlott cégtársa előadja, hogy több ízben felmondott Weiszbergernek, de nem merte elbocsátani, mert társával együtt attól félt, hogy az indulatos ember bosszút áll rajtuk. Hack tanu egy ízben elmondta neki, hogy Weiszberger azzal fenyegetőzött, ha elbocsátják, agyonüti a feleségét. Weiszbergert sokkal erősebb embernek tartotta vádlottnál.

Weiszberger Marcell Mór lényegtelen vallomása után

Az ítélet.

Fikker Károly kir. alügyész bebizonyított-nak látja az ötési szándékot, mert a vádlott őt lövést tett Weiszbergerre, amelyek közül kettő halálos volt. Kéri, hogy a vádlott bűnszándékának második bekezdése alapján minősülő erős felindulásában elkövetett szándékos emberlét büntetésében és kéri őt ennek megfelelően megbüntetni.

Nagy Sándor dr. védő az ügyészszel polemizálva, hatásos beszédben azzal érvel, hogy védenca teitét jogos önvédelemből követte el. Felmentést kér.

Azután a bíróság határozathozatalra vonult vissza és hosszas tanácskozás után az elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a törvényszék a vádlottat a Bp. 829. §. harmadik szakasza alapján a vád és annak következményei alól felmenti és a felmerült bűnügyi költségeket a kincstár terhére utalja.

Az ügyész az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

A nagyszámú közönség meglepedéssel fogadta a felmentő ítéletet és sokan gratuláltak Zucker Emilnek és védőjének.

MULATSÁGOK.

Szoyer Ilonka hangversenye Aradon.

— A vasutas szövetség művészestélyén tartja. —

A vasutas szövetség aradi kerületének február hó 15-iki jóékonycélú, művész-estélyivel egybekötött báljától még egy hét választ el s a művész-estély jegyei már is erősen fogynak. Ezt a ritka nagy érdeklődést természetesen első sorban a művész-estély kitűnő programja s különösen *Szoyer Ilonka*nak, a budapesti Operaház művésznőjének közreműködése kelti, bár maga a bál is gondos és figyelmes rendezést nyert.

Szoyer Ilonka a bálrendezéshez a napokban küldte meg hangversenyének programját, mely művészi becsénél fogva bármely hangverseny teremnek díszére válhat. Ha ehhez még hozzávesszük *Szoyer Ilonka* énekművészetét: előrelátható, hogy a vasutas szövetség művész-estélye Arad farsangi estélyeinek legszebbje

lesz. A művész-estélynek különös érdekességét kölcsönöz az is, hogy *Szoyer Ilonka* férje, *Márkus Dezső*, a budapesti Operaház karnagya fogja kísélni.

Szoyer Ilonka hangversenyének programja két részből áll s kétszer fog az estén énekelni. A részletes programja a következő: 1. Nagy ária, *Mailars Villars* dragonosai c. operából. 2. a) *Boléro*, *Verdi* „*Szicíliai vecsernye*“ c. operából, b) *Musette* áriája, *Puccini* „*Bohémélet*“ c. operából.

Szoyer Ilonka kívül közreműködnek *H. Harmath Józsa* urasszony, az aradi Nemzeti Színház művésznője egy bájos magánjelenettel, *Krenner Miklós* dr. tanár poetikus felolvasásával, *Szathmáry Árpád* az aradi Nemzeti Színház kiűnő művésze. Az estélyt kamarazene fogja bevezetni.

A meghívókat a rendezőség már szétküldte s a jegyek előre válthatók ifj. *Klein Mór*, *Weisz* és *Klein* és *Kerpel Izsó* könyvkereskedésében. A belépő jegyek árai: személyjegy 4 kor., Családjegy 8 kor., karzat 2 kor.

(=) A postáshál. A Központi Szálló összes termelben vártotta meg ma este az aradi postais távirda tisztviselő sportegyesület első műsoros táncestélyét, amely minden tekintetben kitűnően sikerült. A hangverseny közreműködői egy-egy kiváló produkáltak s a rendezőség ügyessége és ügybuzgósága folytán az egész mulatság kitűnő hangulatban, pompás sikerrel folyt le. A jelenvolt nőgyekek névsora a következő:

Asszonyok: *Hoits Mártonné*, *Denhoff Sándorné*, *Szalay Zsigmondné*, *Dávid Antalné*, *Chorus Ivánné*, *Vértes Dezsóné*, *Szabó Lipótné*, *Kontos Jánosné*, *Schulde Frigyesné*, *Erdélyi Gyuláné*, *Rácz Mártonné*, *Jasek Béláné*, özv. *Hiebler Ferenoné*, *Bielkei Béláné* *Hegedüs N-né* (Seprős), *Neubauer Béláné*, özv. *Varjassy Jakabné*, *Medveczki Lajosné*, *Fodorné Berta*, *Winter Károlyné*, özv. *Gabovits Sándorné*, *Hanzl Jánosné*, *Szabó Lázárné*, *Kustyan Lajosné*, *Lázár Péterné*, *Szeczepkovszky Theofilné*, *Fritz Zsigmondné*, *Liebhauer Jánosné*, *Lőrinczy Károlyné*, *Zilahiné (Battonya)*, *Krausz Józsefné (Glogovás)*, *Erdélyi Istvánné*.

Leányok: *Szalai Aranka*, *Szalai Alice*, *Chorus Mariska*, *Kontos Hajnalka*, *Haubenreich Matild*, *Rácz Mariska*, *Rácz Margit*, *Jurcsó Erzsike*, *Hiebler Gizella*, *Hiebler Mariska*, *Barts Róza*, *Tuchmann Roza*, *Pálffy Szilárdka*, *Medvetzki Etelka*, *Fodor Klára*, *Papp Laura*, *Liszt Iluska*, *Hladik Ninuska*, *Hladik Irma*, *Gyurits Mariska*, *Irina Mariska*, *Réb Etuska*, *Tassi Malvin*, *Lórintzi Vilike*, *Gartner Iluska*, *Scheid Henriette*, *Jasek Margit*, *Nagy Klemuska*, *Kohn Tili*, *Békési Ilonka*, *Békési Mici*, *Fekete Margit (Temesvár)*.

(=) Tea-zsur. A holnapi tea-zsur, amely tombolával van egybekötve, délután 5 órakor kezdődik. A 33-ik gyalogezred zenekara fog a zsuron hangversenyezni és *Zellner* karmester erre az alkalomra *Lehár* legújabb nagyszerű operettjéből, *A három nő es egy férj*ből több, máris népszerűsége szert tett melódiát fog bemutatni. A hangverseny program egyes számai a tombola sorsolás közben kerülnek előadásra. A tombola félhatkor veszi kezdetét, harsona szó adja tudtára a vendégseregnek. Lesz 40 ambó, 15 ternó, 10 kvaternó (5 üveg pezsgő, 5 dísz tárgy), 4 kvinternó (hat személyes kávé abrosz asztalkendővel, kompot készlet, konyak szervíz, egy selyem kötény), végül a tombola: egy ezüst tálca.

(=) Lutheránus piknik. Február 22-én lesz a Fehér Kereszt összes termelben a „Lutheránus piknik“, amelyre az előkészületek már erősen folynak. E hét folyamán mennek szét a meghívók azon vendégek részére, akiket a pikniket rendezők hívnak meg. Evégből folyó hó 11-én délután 5 órakor a lelkes lakáson érkezik a mulatság, amelyre a rendezők ezuton is meghívotnak. Jegyek kaphatók lesznek a meghívó elmutatása mellett *Fejér Gyula*, *Kneffel Lajos* és *Réthy Viktor* kereskedésében.

(=) **Turista-piknik.** A Turista-egyesület március hó 7-én rendezte nagy estélyét az iparos színház vigadó-jában. E mulatság bizonyára époly kedélyes és látogatott lesz, mint az előzők. Sőt a fesztelenség és otthonosság bizonyára hatványozott mértékben fog érvényesülni, mivel e mulatság lesz egyúttal a turisták hagyományos piknikje, amelyen a hangversenyt tréfás mulatságok, táncjátékok, felvonulások, tombola stb. fogja pótolni. A rendezőség régebbi és helyesnek bizonyult szokásaihoz híven meghívót nem bocsájt ki, hanem körlevélben értesíti a tagokat és az érdeklődő nagyközönséget az estélyről.

(=) **Kereskedő ifjak mulatsága.** Az Aradi kereskedő ifjakból alakult báirendező bizottság az aradi kereskedők körében alakult kereskedelmi alkalmazottak segélycsoportjának alapjára február hó 29-én, a központi szálló dísztermében jólakonyocélú zárkörű táncmulatságot rendez. A mulatság védnöke *Tedeschi Viktor*, az Aradi Kereskedők Köre elnöke, és *Hegyi Albert* alelnök, díszelnöke, *Wallinger József*; főrendezői: *Spitzer Rudolf* és ifj. *Kocsi Ferenc*.

A Hadik—Wanderbilt nász.

Fiaim, csak házasodjatok!

Arad, február 8.

A legújabb amerikai szenzáció: a Hadik—Wanderbilt nász képezi most természetesen az érdeklődés központját. Eltekintve a boldog vőlegény hitelezőtől, akik bizonyára örömtől repesve várják az esküvő megkötését, hatalmas hullámokat vert fel a kábelen érkezett sürgöny főleg a magyar arisztokráciában, amelynek Hadik gróf egyik szegény, de közszeretett örvendő tagja. A polgárság pedig, amely kívül esik a milliós nász szféráján, mint érdekes pikantiériát lesi az újabb híreket és szinte együtt örvendez a hitelezőkkel a daliás magyar mágnás nem várt szerencsésén.

Szóval a társadalom összes rétegeit egyaránt magával ragadja a mindenestre érdekes esemény és most már csak az volna kívánatos, ha tényleg valóban bizonyulna a kalandos amerikai hír, mert bizony nem lehetetlen, hogy csak tulhizott kacsá. De amíg nem érkezik cáfolat, készpénznek kell vennünk a hírt, már csak azért is, mert az egész eseményben főleg a készpénz dominál.

Ötven millió koronáról van szó, ennyi jut egy hónapos szobában lakó magyar képviselőnek a már tulértett, de állítólag mindig casinós amerikai özvegy kezének elnyerése révén. Nos, ez határozottan szép dolog, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy a boldog vőlegény nemcsak özv. *Wanderbilt* férje lesz, hanem egyúttal *Széchenyi László* gróf apósa is, ami, tekintve az ifju és mézes heteit élő *Széchenyi grófné* nem megvetendő számú millióit, nem tartozik a legrosszabb foglalkozások közé.

Mára már újabb részletekkel szolgál a tegnapi még szükséges táviró az érdekes eseményről. Első sorban a „fiatal” menyasszonyról, *Wanderbilt Kornélné* nyertünk bővebb adatokat. Mindenekelőtt nyilvánosságra jutott, hogy családi neve *Croignec Aliz*. Es is szép név, de nem olyan szép, mint a *Wanderbilt*. Nyilvánosságra jutott az is, hogy *Hadik gróf* menyasszonya hat egészséges gyermeket szült, ami egy a pénzarisztokráciába tartozó asszonytól határozottan dicséretes dolog. Nemkülönben érdekes az az adat, amely a menyasszony életkoráról szól. Annál érdekesebb, mert egy csekély pikantiériát rejt magában. *Wanderbilt Kornélné* ugyanis, mint kitűnt, egy cseppet sincs abban a korban, amelyben a férj után kíváncsognak. Inkább az unokák kcrát éli, lévén nem kevesebb, mint hatvan négy esztendő. Látnivaló, hogy öngyilkos kora egyenes arányban áll vagyonával, vagyis meglehetősen nagy. De ez nemcsak hogy csökkenti, sőt nőveli a szenzáció értékét, már azért is, mert olyan hírek keringenek *Wanderbilt* grófnéval, hogy sok tekintetben hasonlatos a szép emlékü *Ninon de Lenclos* hoz, akiről minden gimnazista tudja, hogy kilencven

éves korában elbájozta még a saját unokáját is. Nos hát szépség dolgában állítólag *Wanderbilt* is ilyen. Azzal a különbséggel, hogy unokája nem szeretett eddig belé és hogy egyelőre nem lesz érte öngyilkos, miután nincsenek is unokái.

De sebj. *Wanderbilt* vigasztalódik, sőt könnyen vigasztalódhat, mert ha unokái nem is, de egy magyar mágnás szeretett belé, aki majdnem unokája lehetne. Ennyit egyelőre az ötvenmillió és hatvan éves menyasszonyról, miután rá kell már térnünk a vőlegényre is, aki nem kevésbé érdekes személy, lévén először magyar mágnás, másodszor koalíciós képviselő, harmadszor — vagy talán első sorban — *Wanderbilt Kornélné* leendő férje.

A vőlegényt, mint a közönség már a tegnapi híradásból megtudhatta, *Hadik Sándor* grófnak nevezik. A név ma csak annyiban szorul helyreigazításra, hogy nemcsak gróf, hanem egyúttal a *Futtaki* és *Szellai* előnevek birtokosa is. A további adatok a következők:

1. *Hadik Sándor* gróf mindössze 43 éves, 1865. május 8-ikán született Palócon.

2. A fenti adatokból látható, hogy a vőlegény 21 évvel fiatalabb a menyasszonynál. Csak huszonegy évvel, de ha véletlenül huszonkettővel vagy huszonötlet volna fiatalabb, akkor se menne fuccsba a házasság, miután ez nem huszonegyes parti, hanem nagyon komoly parti.

3. *Hadik Sándor* gróf képviselő is. Nemcsak komoly parti, hanem alkotmányparti. Jelenleg az apatini kerületet képviseli. (Boldog apatiniak!)

4. Apja ellentengernagy volt, de ha véletlenül csak tengernagy lett volna, ez sem akadályozná meg a házasságot.

5. A gróf Budapesten és külföldön nemcsak egyetemet végzett, hanem mást is végzett: t. i. végzett földesur.

6. Ebből az következik, hogy sok az adóssága, amiből viszont az következik, hogy hitelezőinek száma sem csekély.

7. A gróf már előzőleg is sokat járt Amerikában és jól ismeri az ottani viszonyokat, természetes tehát, hogy a legjobb viszonyok közé akarja magát beékelni.

8. Különbön szegény ember és Budapesten csak egy jól berendezett szobája van, amely azonban szintén nem az övé, csak béreli özv. *Nógrády Lászlónétól*, egy földbirtokos özvegyétől.

Most pedig térjünk át a gróf családjára. *Hadik—Barkóczy Endrének*, a grófi család legidősebb tagjának palotájában ma számos ujságíró jelent meg, hogy tudakozódják az esemény részletei felől. A palota gazdája fogadta őket, aki kijelentette, hogy csak a mai reggeli lapokból értesült az eljegyzésről, amely rendkívül meglepte. Nem is akar hitelt adni a híreknek, azt hiszi, hogy a jól táplált kacsák osztályába tartozik.

Igy vélekedik *Hadik—Barkóczy Endre* gróf, aki egyúttal szükségesnek találta megjegyezni, hogy *Hadik Sándor* a *Barkóczy* név nem illeti meg, miután ez csak a család legidősebb tagjának jár. Ezt ezennel ünnepélyesen tudomásul vesszük azzal, hogy esetleg lehet még *Wanderbilt* vőlegénye is *Barkóczy*, ha t. i. ő lesz a család legidősebb tagja.

Arra nézve, hogy a boldog vőlegény jelenleg hol, merre jár, az ujságírók a legnagyobb utánjárás dajára se tudnak feleletet adni. Budapesti lakásán azt állítják, hogy Bécsben van, Bécsben azt, hogy Budapesten tartózkodik. Am bárhol legyen is, egy bizonyos: az, hogy hitelezői körében nagy örömet keltett az eljegyzési hír. Mi is rendkívül örülünk, noha, sajnos, nem tartozunk a gróf ur hitelezői közé.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi turista egyesület dalosköre érdekes eszmét akar megvalósítani. Ugyanis úgy az egyesületi élet fokozására, valamint a dal-kultusz felkarolására folyó hó 20-án, (csütör-

tökön) társas dalestélyt rendez. Ez estély, amely a *Kovács* és *Novotny* féle „Vadászkürt” vendéglőben tartanak meg, az eddigi megnyilatkozott érdeklődésből következtetve, szép sikerű lesz. A daloskör a legkényesebb igényeket kielégítő programmal fog szerepelni. Belépő díj nem lesz és a tagok által bevezetett vendégeket is szívesen látják.

(*) A *Kölcsey*-egyesület közgyűlése február hó 23-ikán lesz. Ennek előkészítésére a választmány e héten csütörtökön fog ülésezni. Több, az egyesületi életben fontos ügy kerül majd a választmányi ülésen tárgyalás alá.

Károly király temetése.

Botrány az olasz parlamentben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 8.

Hagyományos ceremóniák közepette temették el ma a meggyilkolt portugál királyt és trónörökösét. Az új király nem vett részt a temetési menetben, mert újabb merénylettől tartott. Portugália külső képe nyugodt, de az országban lappang az elégtelenség és ha *Manuel* király nem ad népének alkotmányt, rövid időn belül kiüt a forradalom.

Mai távirataink:

A részvét.

Lisszabon, február 8. A diplomáciai kar tagjai tegnap délután összegyűltek, majd testületileg elmentek a királyi palotába, ahol elvonultak a király és a trónörökös koporsója előtt. A várost idegenek és vidékiek töltik meg. A király holnap a temetés előtt a külföldi követségeket fogadja.

Berlin, február 8. *Lisszabon*-ból jelentik: Tekintettel arra, hogy az ország teljesen nyugodt, a kormány figyelmeztetni akarja *Amália* királynét, hogy utazzék külföldre, mert a királyné nagyon bigott asszony hírében áll és így attól tartanak, hogy a tervbevett haladóparti politikára káros befolyást fog gyakorolni. Azt hiszik, hogy a királyné *Szevillába* költözik.

Bécs-ből jelentik: A meggyilkolt portugál király és a trónörökös lelkiüdvéért a portugál nagykövetség gyászistentiszteletet rendezett. A gyászünnepélyen megjelentek majdnem az összes magyar delegátusok is, élükön *Wekerle* Sándor miniszterelnökkel, aki a külügyminiszter jobboldalán foglalt helyet.

Rómából jelentik: A kamara mai ülése, amelyen a *Lisszabon* merénylet feletti részvétnyilvánítást tárgyalták, rendkívül viharos volt. A szélső bal üve maradt, ami nagy tüntetésekre adott alkalmat. *Ferri* szociálista képviselő a legdühösebben ordított és ezt kiabálta:

— Ha a tegnapi ülésen jelen lettem volna, a portugál forradalmárok cselekedetét, amelylyel szolidárisnak vallom magam, dicsőítettem volna. Ha egy nép megöl egy olyan királyt, aki lábbal tapossa az alkotmányt, helyesen jár el.

Erre a vihar még jobban kitört. Az elnök az ülés berekesztésével fenyegetőzött és csak nagy nehezen tudta a rendet helyreállítani.

A temetés.

Lisszabon-ból táviratozzák: Irtózatossá szűpült a város utcái. Az ég felhőkkel van borítva, amelyeken csak nagyritkán tör át a nap. Már a kora reggeli órákban majdnem az egész város talpon van. Az összes templomok hangjai reggel óta folyton szólnak. Az utcákon számos egyesület küldöttsége koszorúkkal siet a királyi palota felé. Nagyszámu katonaság

vonul át az utcákon és helyet foglal azon a vonalon, amelyen a temetési menet elhalad. A rendőrség teljes számban gondoskodik a rend fenntartásáról. Azon a helyen, ahol a merénylet történt, egy csapat huszárságot állítottak fel. Bár az óriási tömeg egyre nagyobbodik, ettől a helytől mindenki távol tartja magát, részint babonából, részint a rendőrség parancsára.

Delelőtt tizenegy órakor az advari templomban a papok vállukra veszik a királyi és a trónörökös holttestét magukba fogadó koporsókat és egy fogatra helyezik. *Manuel* király tengerésziszthelyettes uniformisában, a meggyilkolt király anyja és özvegye angol özvegy ruhában, kezükben égő gyertyát tartva követik a koporsókat, egészen a templom ajtajáig. Míelőtt a gyászmenet elindult, a királyi család visszatért a palotába.

A menet fél tizenkét órakor hagyta el a királyi palotát, hogy a koporsókat a tíz kilométer távolságra levő Szent-Vincent templomba kísérik. A menetben az összes miniszterek, udvari és állami hatóságok, a papság és százezernyi tömeg vett részt. Másfélóra múlva meg is érkezett a menet a templom elé. Ott a koporsókat újból beszentelték és elhelyezték a templom alatti kriptába.

A temetés előtt *Manuel* király a küldöttségeket fogadta. A király a temetési menetben azért nem vett részt, mert az udvar attól tartott, hogy újabb merényletet fognak ellene elkövetni.

A portugáliai összes nagyobb városokban gyászistentiszteletet tartottak.

HIREK.

Dal egy ezüstkosárról.

A polgári nőgyűlet vasárnapi teasurján a tombola főnyereménye egy ezüst kosár lesz.

A mélyen tisztelt sors kegyelme
Csak ritkán mosolygott reám,
De mosolyogtak rám a hölgyek
Az ötórás jótéteán.

Ah, ottan olcsó a mosolygás,
Ott a derűtség tombol ám,
S az ember egy vagyont szereshet
A nagyszabásu tombolán.

A nyeremények közt az elnök
Egy ezüstműből való dolog.
Hídeg borzongás jár keresztül,
Ha néha rája gondolok.
Ezüst marhában nagy hiány van
Zsebemnek árnyas mélyiben,
De ily ezüstért nem sóhajtok:
Inkább nem is kell semmitem!

Ah istenem, vajjon mi lenne,
Ha balsors mosolyogna rám,
És megnyerném a fenti tárgyat
A nagyszabásu tombolán?
Valami kínos sejtetem bánt:
Amilyen páchem van nekem,
Még megtörténik az a csúfság
S a főnyereményt megnyerem.

A nyereményt a hölgyek osztják,
Bájos mosolylyal ajkukon,
De, hogy én mégis ellenállok,
Azt sejttem, — mondhatnám: tudom.
Mert hölgyektől mosolyt zsebselni,
Ezért mi sem tulságos ár,
De nem kell nékem semmi pénzért
Hölgyek kezéből egy kosár.

—zab.

Fogházra ítélt ügyvéd.

Arad, február 8.

Aradváros egykori tanácsosán k. Pásztori Rózsa Ferencnek a fia került ma a budapesti királyi ítélőtábla elé, hogy megfeleljen elkövetett bűnelért. Az előkelő származású ember, aki valaha ügyvéd volt, a végső züllés útjára tért s a valaha jómódu, nagy lábbon élő emberből közönséges szélhámos lett, aki könnyelműen eldobta magát a tisztességes megélhetés lehetőségét is.

Budapesti tudósítónk jelenti:

Jobb időke: látott hajdanában *Pásztori Rózsa* János pécskai származású ügyvéd. Régen te fogalmazó volt a királyi táblán, később tanácsjegyző a Kurián, majd rövid ideig ügyvédkedett. Ekkor végzetes szerencse érte, a mely kizökkentette a pályájából. Váratlanul nagyobb örökséghez jutott s ettől a perctől gavaléros passziól támadtak, amelyek az egész örökséget rövid idő alatt elnyelték. Akkortájt valami okirathamisítást is követett el, amelyért börtönt ült.

Kikerülve a börtönből, egyik napról a másikra tengődött s mivelhogy becsületes keresetre többé nem tudott szert tenni, újból bűnre vetemedett, ezúttal *Nadomai Vencel* ügynökkel szövetkezve. Pásztori megtudta ugyanis, hogy egy bécsi járadékbiztosító intézet a Magyar Általános Hitelbankkal áll összeköttetésben. Fogta tehát magát, a bécsi intézet nyugtált utánnyomata és *Nadomai*val nem élő személyekre kitöltötte. A nyugtákat a Hitelbank be is váltotta.

Azokban a harmadik nyugtánál észrevették a hamisítást és Pásztori a társával együtt a vádottak padjára került. A bíróság Pásztori Rózsa Jánost nyolc rendbeli magánokirathamisítás vétsége miatt *másfél évi börtönrre* és összesen 470 korona pénzbüntetésre, *Nadomai Vencel* pedig hét rendbeli magánokirathamisítás vétségéért *két havi börtönrre* és 280 korona pénzbüntetésre ítélte. A budapesti kir. ítélőtábla ma *Horváth Béla* elnöklésével, *Oláh András* bíró előadásában *helybenhagyta* az első bíróság ítéletét.

— **Konfliktus Oroszországgal.** *Bécsből* jelentik: A bécsi orosz nagykövetet, *Uruszov* nagyherceget visszahívták Pétervárra. Azt hiszik, hogy ez a visszahívás *Aerenthal* báró külügyminiszter legutóbbi beszédével áll összefüggésben. Az orosz sajtó ugyanis nagyon élesen elítélte *Aerenthal* kijelentéseit és Oroszország diplomáciai beavatkozását sürgetik.

— **A zagrabi polgármesterválasztás.** *Zágrárból* jelentik: A város képviselőtestülete ma tartotta meg a polgármester választást. A régi polgármester *Amrus Milán* dr. tulajdonképpen azért mondott le állásáról, hogy ne keljen *Rauch Pál* bárót, az új bánt a pályaudvaron fogadnia. A mai választáson ismét *Amrus Milánt* választották meg.

— **A szabadkai képviselőválasztás.** *Szabadkáról* táviratozzák: A szabadkai I. kerületben a *Varga Károly* orsz. képviselő elhalálása folytán megüresedett mandátumra ma volt a választás. Gyelmis Gerő függetlenségi jelöltet ma egyhangulag a kerület képviselőjévé választották.

— **A szerb trónörökös apanáza.** *György* szerb trónörökös ma levelet intézett a szukptsina elnökéhez, melyben tudatja, hogy részére az idei költségvetésben felvett apanászról, tekintettel az ország pénzügyeire, lemond. Kijelenti továbbá, hogy csak akkor fogad el apanázt, ha azt az összes politikai pártok egyhangulag megszavazzák.

— **Vasuti katasztrófa.** *Budapesti* tudósítónk jelenti: A kassa—oderbergi vasutnak Oderberg felé menő gyorsvonata a nagy hóviharban és ködben *Fenyőháza* mellett összeütközött egy tehervonattal. A gyorsvonat mozdonya és a tehervonat négy kocsija tönkre ment. A tehervonat fékezője meghalt, a gyorsvonat több utasa pedig megsebesült.

— **A Kölcsey egyesület a londoni kiállításra.** A Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége megkérte a Kölcsey-egyesületet, készítessen fényképfőlvételt a szabadságharc ereklémuzomban a tavasszal megnyíló londoni magyar kiállítás számára. A Kölcsey-egyesület elnökségének kérelmére kitűnő amateur fényképésznök, *Matusik Márton* polgári iskolai tanár öt szép sikerült főlvételt eszközölt, melyeket a Főfelügyelőség Budapesten nagytitka fog kidolgoztatni. A szabadságharcra igen jellemző ereklék képei kerülnek így az angolok közé, akik valamikor régen a legmelegebb szíval lelkesedtek a mi nemzeti ügyünkért.

— **Akasztás lesz Mármaroszigeten.** *Mármaroszigetről* táviratozzák: Ma érkeztek le a Kuriától a petrovai póstarablás és gyilkosság tetteseinek *Husz Ábrahám*-nak és *Mihálku János*-nak bűnügyi iratai a királyi döntéssel együtt. Vajjon a király élte kegyelmi jogával az hivatalos titok. A törvényszék határidőt fog kitűzni az ítélethirdetésre. Valószínűnek tartják, hogy akasztás lesz, mert ma délután a fegyház kisudvarát takarították, ahol az akasztást végre szokták hajtani.

— **Az Aradmegyei Takarékpénztár közgyűlése.** Az Aradmegyei Takarékpénztár vasárnap é. hó 9-ikén delelőtt tíz órakor tartja meg saját helyiségében 37-ik évi rendes közgyűlését.

— **Talált félmillió.** *Budapesti* tudósítónk jelenti: A fővárosi rendőrség értesítést kapott a kassai rendőrségtől, hogy a kassai Fő-utca 12. szám alatt, ahol most újra építik *Forgách László* gróf házát, egy gerenda alatt régi rongyok között egy fadobozt találtak. A gróf jószágigazgatója jelentést tett a rendőrségen, ahonét a kiküldött közegek konstatálták, hogy a láda teli van félszázadnál régiebb, különféle értékpapirokkal, miknek azóta megtízszereződött, sőt némelyike huszszoros értéket nyert. Találtak ötszáz pengő forintot, 1854-ben kibocsátott osztrák államkötvényt, amelyen rajta voltak a kamatszelvevények is, azután még két hasonló kötvényt és több különféle kibocsátású állami kötvényt. A két darab államkötvényen ezt a nevet találták: madama *Fanny Boche*. A kassai rendőrségen jegyzőkönyvet vettek fel és megindítják az eljárást a tulajdonos kiderítése iránt. Ha nem akadnak reá, akkor a fél millió értékű papírok részben a ház jelenlegi tulajdonosát részben az államot illetik. Annyit megállapítottak, hogy a madame *Boche* férje *Boche* báró a múlt század ötvenes éveiben a Bach-korszakban a kassai helytartótanács elnöke volt és a *Forgách* gróf féle házban lakott. Most kutatják, nem maradtak-e örökösei.

— **A Városi kávéház modernizálása.** *Fürst* János, a Városi kávéház bérletje azzal a kérelemmel járult a városhoz, hogy tekintettel az élénk kávéházi versenyre, eszközölje legalább a tulajdonos város azokat az égetően szükséges átalakításokat a kávéházban, melyek miatt már többször járt panasszal a tanács elé. Ilyenek a terrasz és a Lloydba vezető lépcső. A mérnöki hivatal utasította a tanács, hogy készítsen

költségvetést az átalakításokról s annak elkészülte után fog érdemben határozni.

— **Eljegyzés.** Kornis Ármin aradi fakeses kedő eljegyezte Pless László gyálai szőlő-tulajdonos bajos és szeretetreméltó leányát, Aruskát.

— **Felozlatott szakegyesületek.** A belügyminiszter még a nyáron elrendelte több aradi munkásszakegyesület működésének felfüggesztését. Ma érkezett rendeletével arról értesítette a polgármestert, hogy a megejtett és hozzá felterjesztett vizsgálat alapján felozlatja a festő, vas és fémmunkás, famunkások, és cipészek szakegyesületét. Elrendelte, hogy az egyesületek ingó vagyonait árvereztesse el a hatóság, s a befolyó összeg hovatfordítása céljából terjeszzen fel hozzá határozatot. Az építőmunkások szakegyesülete ellen újabb vizsgálatot rendelt el.

— **Pusztító vihar.** Kishalmágyról írja a dósitónk: Ma délelőtt kilenc órától kezdve délután három óráig olyan szélvihar dühöngött, hogy élő lény a szabadban nem tartózkodhatott. De nemcsak Kishalmágyon, hanem a vidéken is óriási károkat okozott az orkán. Sok ház bedőlt, köztük a halmágyi körjegyzői épület, melyet csak három évvel ezelőtt építettek. A közlekedés teljesen megakadt, mert a szél 3—4 méter magasságra hordta össze az utakon a havat.

— **A háziur és a lakó.** Fiuméből táviratozzák: Hodák József susaki háziulajdonos Broznich Mátyás akójának felmondott. Broznich nem akarván kiköltözni, Hodák az előjárósággal akarta kilakoltatni. Broznich ezért tegnap este Hodákot az utcán megleste és boszúból mellbelőtte. Broznich azt híven, hogy Hodák meghalt, magát is mellbelőtte. Mindkettőt súlyosan sebesülve szállították a kórházba.

— **Tisztviselő lakások Gájban.** A gáji kapitányság arra kérte a tanácsot, hogy bővíttesse ki a kapitányság épületét, mert a tisztviselőknek, a helyi viszonyok és a közrendszet intenzív ellenőrzése miatt Gájban kell lakniuk, ahol megfelelő magánlakások nincsenek. A tanács ezt a kérdést a tanítói lakások építésével együtt fogja megoldani.

— **Felrobbant gőzös.** Párisból táviratozzák, hogy a „Jeanne d'Arc” nevű szállítóhajó szánrobbanás következtében 14 ember megsebesült, ezek közül 5 súlyosan. A „Jeanne d'Arc” Tangerbe hajózik, ahol a sebesülteket a kórházban fogják elhelyezni.

— **Az Újtelep rendezése.** A tanács utasította az ügyészi hivatalt, hogy az Erdőlyi és zsidótemető-utcák rendezési tervét jóváhagyó miniszteri leirat értelmében kösse meg a telek eladási szerződéseket az aradi Chewra Kadischával, Reich Sándorral, Prigl István dr.-ral, Scholtz Gyulával, az Acseval pedig a telekcserejét perfektuálja. A telek eladásokból befolyó tízezer koronát a tanács ma hozott határozatával az Újtelep rendezésére fordítja s utasította a mérnöki hivatalt, hogy készítse el annak rendezési terveit.

— **Mezőgazdasági munkásbajok Aradon.** Az 1907. évi XIX. tc. háromszázezer koronát bocsájt a földművelésügyi miniszter rendelkezésére, hogy abból a hatóságokat segítse, ha gazdasági munkás házakat akarnának építeni. A tanács a miniszter felszólítására azonnal elhatározta, hogy Gájban építi meg a munkásházakat. Felhívta a gáji rendőrkapitányt, hogy írja össze azokat a földműveléssel foglalkozókat, a kik mint szellemi más házában laknak, állapítsa meg mennyi lakbért fizetnek s vajjon van-e valami megtakarított pénzük, amivel az építéshez, illetőleg a költségek törlesztéséhez hozzájárulhatnak. A gáji kapitány 115 olyan egyént írt össze, a kik hajlandóknak mutatkoznak a munkásházakba költözni, a kik eddig 50—100 korona lakbért fizettek. Ötvenen jelentették ki, hogy van némi megtakarított pénzük, melyet a házépítésre felajánlanak. A

tanács ezen adatok alapján, ma tartott ülésén elhatározta, hogy felír a földművelésügyi miniszterhez és tudatja vele, hogy a törvényben biztosított kedvezményeket igénybe veszi Arad városa, hajlandó telket adni az építésre s a pénzügyi tranzakciót is megkötö a miniszterrel. Kéri azonban, hogy előbb a miniszter küldje ki egy szakközvetítőt Aradra, hogy az itt a helyszínén, a telkeket megtekintve, állapodjék meg a várossal, hogy milyen irányban és mérvben lenne folytatandó az akció.

— **Elítelt román lapszerkesztő.** Budapesti tudósítónk jelenti: A budapesti esküd-bírószag a „Lupta” című román lap szerkesztőjét Sztojku Györgyöt a magyarság elleni izgatásért másfél évi államfogházra és ezeröttszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Sztojku azonnal letartóztaták.

— **A honvédhuszárkaptanya kantinja.** A közgyűlés felírta a honvédelmi miniszterhez, hogy a honvédhuszárkaptanyában lévő kantint szüntesse be, mert a vásártéren a város által fenntartott korcsma teljesen kielégíti a honvédhuszár osztály igényeit. A miniszter értesítette a várost, hogy fenntartja, mert fegyelmi szempontokból van rá szükség.

— **Padok a Kelemen-téren.** A Kelemen-téri lakók azaz a kérelmekkel fordultak a városhoz, hogy az a téren létesített parkban padokat állítson fel. A tanács elrendelte, hogy hat padot helyezzen el a gazdasági hivatal a Kelemen-téren.

— **Cipészek országos szövetsége.** Cegléről írják: Azoknak a cipészeknek megszűntetése, melyekkel a cipézmunkások élnek, a cipésziparosok országos szervezetté iparkodnak tömörülni. A szervezet székhelye Budapest és a vidéken fiókokat létesítenek; ily fiók már mintegy 30 létesült is. A szervezet május 1-én kongresszust tart Budapesten.

— **Betörés egy postahivatalba.** Rákosszent-Mihályról jelentik: A tápírósi postahivatal ellen vasárnap éjjel betörést kíséreltek meg és a postamesterre éberségének köszönhető, hogy az meghiúsult. A postahivatal ugyanis a jegyzői lakban van és a postamesternek a zajra felébredt. Lármát csapott, mire a jegyző fölébredt és revolverlövésekkel a tettest elriasztotta. A csendőrség nyomoz.

— **Van szerencsénk felhívni b. olvasóközönségünk figyelmét Mókos Márton szerelő mesternek lapunk mai számában közzétett hirdetésére s egyben arra is, hogy műhelyében a szerelő munkások, dacára az utóbbi időben előfordult felrevertéseknek oly pontosan dolgoznak s annyian, amennyit a munka sokasága megkíván.**

— **Aradi takaré- és segélyegylet mint szövetséget** Petőfi-utca 1. szám alatt, 1908-ik évben a 27. évtársulatot nyitja meg. Kiegy törzsbetételre hetenkint 50 fillert fizet, hat év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből a megfelelő haszonban részesül. — Az egylet tagjainak olcsó hitelt nyújt. B-iratközni lehet délelőtt 9—11-ig, délután 3—5-ig. Az aradi takaré- és segély egylet mint szövetséget. (Petőfi utca 1.) 70.

— **Országos nemzeti zarándoklat Lourdesbe.** Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök ur ó méltósága védnökege és főt. Gieswein Sándor dr. apát kanonok, orsz. képviselő, a Szt István társulat alelnöke, lelkivezetése mellett, március hó 16-án országos jellegű zarándoklat indul Lourdesbe, azon célból, hogy Szűz Maria megjelenésének 50 éves jubileuma alkalmából rendezendő ünnepségeken, mi magyarok is részt vehessünk. A zarándoklat külön vonata Velence, Milan, Genua és Marseilleben pihenés céljából 1—1 napig tartózkodik, visszajövet pedig Romába mennek a zarándokok, hogy ó szent ségések aranyimés jubileuma alkalmából hódolatukat kifejezzék. Részt es programok főt. Ferer Ferenc plebanos urnál, Ebed (Esztergom m.), főt. Benyáns Istvan plebanos urnál Csasza (Trencsén m.), valamint a Magyar Utazási Válat r. t. irodájában, Budapest, IV. Eszű ut 3.sz. a att. kaphatók. 731

— **A Liniment Capsici-comp., a Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű hazi-zerre lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúrral stb. néi a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalom csillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórna: mint a kolera és hanyóhasfolyás, az aitestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak

bizonyult. Ezen kitünő háziszer jó eredménynyel alkalmaztatott bedörzsölésképen az influenza ellen is és üvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Rumcompositio** 1 literhez 20 kr. *Lilör aroma* 1 literhez 30 kr. Vojtek és Weisznál. 191

Uj könyvek.

*
Müller J. P. Szenzációs könyvet írt, melynek címe „Az Én Módszerem”, melynek tendenciája az, hogy az esetre, ha egészségesek akarunk maradni, úgy foglalkozzunk ezzel naponként 15 percet. Ezen munka eredetileg dán nyelven jelent meg, de oly módon fogott, hogy az eredeti kiadásban néhány hó alatt több mint 30.000 példány kelt el. Hasznos utmutatóul szolgál arra, hogy mindennemű sport üzésével hogyan tartsuk épségben testünket. Hosszasan foglalkozik önmagával, tapasztalatait adja a munkában, továbbá leírja azt, hogy hogyan lett ő mint gyenge ifju, hatalmas erős atléta, ki számos sportban első rangú bajnokságot tudott magának kivívni. Ajánljuk e jeles munkát az érdeklődők figyelmébe, amely két koronáért megszerezhető bármely könyvkereskedésben, vagy a kiadó Kostyal Jenő könyvkiadóhivatalában B. dapesten.

*
Gallovich Jenő az ó rokonszenves és mindig komoly célok felé törekvő egyéniségével a finomlelkű, elegáns szellemű magyar litteray gentlemanek között kétségtelenül az első sorban foglal helyet. A magyarság forró szerelote és a modern szellemi törekvések iránt érzett őszinte, érdeklődő jóakarata adta kezébe az írói tollat, ez vezeti minden sorában ezt a népszerű szegedi író. Nem kezdő már ő az irodalom mezején, most megjelent izléses, érdekes és lélekkel teljes három könyve előtt már két elbeszéléskötettel és egy szindarabbal szerepelt ezen a téren. Emberek és Mártonfalvi pap című novella könyvei annak idején igen szép sikert értek el és Wieland kapitány című négy felvonásos színművé a pécsi nemzeti színház 1897-ben mutatta be. Nagy érdeklődés kíséretében. Most egyszerre három szép könyvet bocsátott világgá és mind a három könyve egyazon kellemes, színes, formas revalációját nyújtja. Ennek a minden szépért, jóért rajongással hevülő irodalmi emberünknek. Az asszony című elbeszéléstalan a legkedvesebb munkája neki, szeretetreméltósága itt finom megfigyeléssel és diszkrét tónusú előadással párosult. Magda című négy felvonásos színművében egészen modern színezéssel állítja be egy érdekes nő szerelmét egy pap iránt. Izgató téma ez, amelylyel Zola a Mauret abbé vétkében és nálunk Irányi-dön és Sas Ede is megpróbálgattak. Szent-jóbi Magda forró hevülését a mártonfalvi pap iránt erős törekvéssel festi Gallovich Jenő, csak az a kár, hogy az epizódok és átmenetek hiányoznak a színműből. A Lápvirág angol történet három felvonásban és egy tiszt szerelmét mutatja be egy tea-házi leány iránt, akiről később kiderül, hogy elzülött testvére. A kényes témát illő finomsággal leplezi a szerző és exotikus hangulataiból sokat kiérezhet az olvasó. Gallovich igen könnyedén, de azért mindig választékosan ír és ha jobban elmélyed témáiba és főleg az életbe, még több érdeklődést fog kelteni rokonszenves írói tehetsége iránt. Gallovich Jenő irodalmi törekvéseit voltaképen belekapcsolhatjuk az ó egész lelkét betöltő minden idegét átjáró egységes életfelfogásába, amelynek alapszínét az erős magyar érzés adja meg, szerelote és védelme a magyar érdekeknek. Ez az érzés lengi át az ó magyarosító törekvéseit is s bár néha szerencseje nem mindig kedvez neki, maga az ó komoly és céludatos munkássága e téren mindenesetre tiszteltreméltó jelenség a mai viszonyok közepette és örvendetes jelenség, hogy egy a közügyek terén érdemes férfi az irodalom csöndesebb, kevesebb zajjal és feltűnéssel járó, sőt anyagi kockázatot nyújtó tén is hatni és munkalkodni kíván. — Három új könyvet különösen a nők fogják érdeklőlvashatni, mert az ó gyöngéd érzésükhöz és az ó álmaikról, vágyódásairól és szenvedelmekről beszél főképen ez a diszkrét hangú író. A három különböző tárgyú és formájú irodalmi munka egy kötetben meg is jelent a Lampel-Wodianer cég kiadásában. Az együttesen és külön-külön is rendkívül értékes könyvek kaphatók az aradi könyvkereskedésekben is.

„Derült Egbolt Alatt“. Ily címen adott ki Budapest Barna egy beszély kötetet, amelynek első része a különböző vidéki nép életéből van ellesve. Zamatos magyarsággal vannak megírva ezek az apró történetek, és meglátszik ezeken, hogy a szerző megfordult közöttük, mert olyan közvetlenséggel vannak ezek megírva, hogy csak olyan élelétású és megfigyelő képességű férfi írhatja ezeket meg, mint a mű szerzője. Majd jóízű vadásztörténeteket mond el, majd pedig a gentri világból mutat be egy két mulatságot s epizódot. Megannyi jó humorrallított apró elbeszélés. E mű Singer és Wolfner könyvkiadóhivatalában (Budapest, Andrásy-ut 10.) jelent meg, és kapható minden könyvkereskedésben. Ára 3 korona.

Babonák ellen, írta Harkányi Ede. A társadalomtudományi könyvtár legújabb kötete e mű — mint a címe is rögtön elárulja a babonák ellen küzd. Magyarazza a vallást, de egyben a klerikalizmust elítéli. Beszél a lelki élet nyomoráról, a hitetlenség és tudományról az erkölcsök alapjáról stb. A könyv 3 főrésze osztható, és pedig az „Elmélet“ re, másodsor a „Fejődés“ re és végül a „Következtetések“ re. A rendkívül érdekes könyvet ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ára 5 korona és megrendelhető a Grill-féle könyvkiadóhivatalban Budapest, IV. Verespálné utca 16.

Egészség ápolás könyvtára: Szerkeszti dr. Sugár K. Márton Vik kötet. *A mindennapi élet egészségtana:* Írta: dr. Gravitz Ede egyet. tanár Berlinben. Bátran mondhatjuk, hogy az új kötet, mint az eddigi összes kötetek, értékes nyeresége a magyar irodalomnak. A hírneves német higienikus e könyvben mestersen megírt foglalatját adja a mindennapi élet egészségtanának és dr. Sugár K. Mártonnak, az „Egészség ápolás könyvtára“ érdemes szerkesztőjének az ismert jelestollú szakirónak, érdeme, hogy a műnek alapos átdolgozása és honi viszonyainkhoz való alkalmazása által hozzáférhetővé tette azt a művelt magyar közönségnek, ki ekkep részesévé válik a legmértőbb és egyúttal leghasznosabb tudománynak: az egészségtannak. Huszonnyolc fejezetében behatóan értekezik a munka az egészséges lakásról, a szobalevegőről, a lakások hőfokáról, a hálószobákról, a lakások fertőtlenítéséről, az éghajláról, az ember alkalmazkodási képességéről, a hőmérsék változásokhoz, a ruházathoz, a meghűlésről és edzésről, igen kimerítően a tápszerekről, a vegetarizmusról, alkoholizmusról, a testgyakorlatok értékéről, a fürdésről szabadban és otthon, tornázásról és vívásról, labdázásról és kereselyázásról, kerékpározásról és lovaglástól, evezésről és vadászatról. Szabatos tömör irályban megírt komoly tudomány jellemzi ennek a műnek minden sorát, melynek jellegéje lehetne az ókori bölcsék mondása: *Nosce te ipsum!* (ismerd meg tenmagadat). Az új kötetnek izléses és rendkívüli gonddal készült nyomdai kiállítása csak hozzájárulhat ahhoz, hogy ezen munka, mint a felemlített közhasznú könyvtár többi kötete, nem fog hiányozni egyetlenegy művelt magyar ember könyvtárából sem. Ára: vászonkötésben két korona. Megrendelhető Légrády Testvérek könyvkiadóhiva alában. V. Váci-körút 78.

Apró regények Tisztelettel kérem mind azokat, akik megkapták az *Apró regények* című könyvet, és árát még sem küldték be, kegyeskedjenek a három koronát hozzám eljuttatni, vagy a könyvet visszaküldeni Tisztelettel *Gottier* Lajos gyógyszerész. Piliscsaba.

Hallgató nóták címmel 5 eredeti magyar nótát írt Pálkás Béla. A fülbema-zó kellemes zenéjű darabokat valószínűleg sokan fogják megszerezni, mert a zeneértőknek ez bizonyára örömet fog okozni. Kerpel Lásó aradi könyvkereskedő adta ki — és ára 2 kor.

A szent korona és a koronázás közjogi jelentősége cím alatt Timon Ákos egyetemi tanártól egy kis füzet jelent meg. — A füzet rövid összefoglalásában a korona és koronázás közjogi értelmét fejti ki. Ára 60 fillér, és a „Budapesti Hírlap“ kiadóhivatalában kapható.

Akácok alatt. V Sipos Ida, az előnyösen ismert tehetséges író, aki már nem egy kötetével aratott esztatlan sikert, ilyen cím alatt most jelentek meg újabb költeményei. A könyv, melynek nemcsak a tartalma kiváló, de csinos a kiállítása is, ára két korona és szerzőnél, Főthon rendelhető meg.

Wilde Oszkár válogatott művel cím alatt csinos kötet jelent meg az Athenaeum kiadásában. A kötet szerzőnek négy legújabb kisebb művét tartalmazza, amelyet igen sikerülten fordított le dr. Kelen Ferenc. A „Bevezető“ részben Wilde élettrajza van megírva, amely elég változatos és nem kevésbé érdekes, míg az első cikk „Az emberi lélek és a szocializmus“ fölöttébb érdekesen tárgyalja a szocializmust, amelyről így nyilatkozik: „Az igazi cél a társadalomnak olyan alapon való építése, mely lehetetlenné teszi a szegénységet“. A könyv ára 2 kor. 50 fillér, és minden könyvkereskedésben kapható. B-s.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1908. évi február hó 12-én délután 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 31. A polgármester jelentése a vízvezetési művek ellen végérvényesen elrendelt zárlat tárgyában. 32. A páji róm. kath. plebánosnak kérelme tűzifa járandóságának 5 öl helyett 8 ölben való megállapítása iránt. 33. Barabás Béla dr. köszönő levele a magyar delegáció elnökévé történt megválasztása alkalmából, a törvényhatósági bizottság üdvözlő átiratára. 34. A városi tanács betérjeszti Barducz Ödönnek szülészni ökleletét kihirdetés végett. 35. A tanács előterjesztése Reisinger Sándor és Markó Mária által emelt új épületek községi adómentessége iránt. 36. A tisztii ügyészség betérjeszti az iskola céljaira megvett Mihály utca 60. és 61. sz. ház s telekre vonatkozólag megkötött adásvételi szerződést jóváhagyás végett. 37. U. az. betérjeszti az eddig dr. Schuszer Henrik s társai által bérben tartott kivaborai 91—197/1100 hold területnek Sármezei Ákos és Várhelyi Jánosra történt átruházására vonatkozó záradékot jóváhagyás végett. 38. A tanács betérjeszti az 1905—1907 évi utadó alap zárszámadását. 39. A városi hetesek kérvénye fizetés emelés iránt. 40. A földmívelésügyi miniszter ur leirata a vizsábályozás államosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratra. 41. A vallás és közoktatásügyi miniszter ur leirata a községi iskolák államségélyének felemelése tárgyában tett felterjesztésre. 42. Az iskolaszék előterjesztése a városi elemi iskoláknál működő 20 tanító alapfizetésének 1500 koronában való megállapítása tárgyában. 43. A városi árvaszék előterjesztése Venter Gerő részére engedélyezett kölcsön után fennmaradt 167 korona 27 fillér késedelmi kamatoknak leirása tárgyában. 44. A polgármester előterjesztése Avedik Domján János volt adóügyi számtisztnak fizetését megszüntető polgármesteri határozat ellen beadott felebbezés tárgyában. 45. Polgármester előterjesztése Dengl József által tett alapítvány tárgyában. 46. U. az. előterjesztése Simay Istvánnak központi választmányi tagságáról való lemondása s helyette új tag választása iránt. Arad, 1908. február 4. Kiadta: Kadas Kalmán főjegyző.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Uj szövetkezet a megyében.** *Mácsán* fogyasztási szövetkezet alakult, a melynek cégét a napokban egyezték be az aradi törvényszéknel.

— **A pénzüntézet köréből** A temesvári első takarékpénztár *Sztamora* Jánost, a verscei polgári takarékpénztár főkönyvelőjét — a ki korábban az Aradmegyei Takarékpénztár tisztviselője volt — titkárrá választotta.

Budapest. áru- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, február 8.

Amerika egy és egynolcaddal magasabb. Kevés forgalom. Változatlan.

Az árak 50 kilónként	zárta	Dél	5 órai
		zárlat	zárlat
Buza Aprilisra . . .	11.86—1.87	12.00—12.01	
Buza októberre . . .	10.36—10.37	10.40—10.41	
Zab Aprilisra . . .	7.97—7.93	8.00—8.01	
Rozsa Aprilisra . . .	10.16—10.17	10.36—10.37	
Tengeri májusra . . .	6.80—6.81	6.85—6.86	

Zárta 6 órakor.
Osztrák hitelrészvény 649 —
Magyar hitelrészvény 763. —

Budapest-kőbányai sertéskereskedés.

— Február 8. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogramm feletti súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm feletti súlyban 117—118 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 118—120 fillérig; könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 120—122 fillérig.
Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm feletti súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.
Sertéslétszám: Február hó 5. napján volt készlet 21.230 darab, február 6. napján főlajtatott 341 darab, február 6. napján elszállított 128 darab, február 7. napjára maradt készletben — darab
A hírt sertés üzlet irányzata: Változatlan.

IDEGENEK ARADON.

— Február 8. —

Központi-szálloda. Kabdebó István birtokos és neje Talpas — Heinrich Viktor birtokos Budapest. — Martics István szőlőbirtokos Magyarad. — Halmai Jenő dr. ügyvéd Budapest. — Schreiner Géza magánzó Petrozsény. — Valentin Kozta min tanácsos Bukares. — Benedek Zoltán gróf birtokos Padgure. — Montág Béla mérnök Budapest. — Schmatz János mérnök Bécs. — Balassa János magánzó Szekesfehervár. — Kertay Viktor fogalmazó Brassó. — Náray Rozsó gyárhivatalnok Nagylak. — Komjáthy József építész Zombor. — Krausz József posta felügyelő és neje Glogovác. — Várad Vilmos bornagykereskedő Petrozsény. — Eberlein József birtokos Ujszentanna. — Marek Mór kereskedő Petrozsény. — Ghresner József titkár Petrozsény. — Győri Gusztáv utazó Bécs. — Wolferer Károly utazó Bécs. — Liebl Henrik utazó Bécs. — Fenyő Béla utazó Budapest. — Feichlman Nándor utazó Budapest. — Barna Sándor utazó Budapest. — Eisinger Rezső utazó Budapest. — Mangold Jenő utazó Budapest. — Erdős Daniel utazó Budapest. — Korán Vince utazó Budapest. — Sembach Sándor utazó Budapest. — Grósz Miksa utazó Budapest. — Barna Sándor utazó Budapest. — Győri Gusztáv utazó Budapest. — Grósz Salamon utazó Budapest. — Krausz Arnold utazó Freudenthal. — Lotovszky József utazó Budapest. — Gortos Emil utazó Budapest. — Dénes Dezső utazó Budapest. — Bíró Ignác utazó Budapest. — Holzer Vilmos utazó Budapest. — Proper Imre utazó Budapest. — Hoiló Gusztáv utazó Budapest. — Sebők Miksa utazó Budapest. — Stern Gyula utazó Budapest. — Blau Izsák utazó Budapest. — Klein Gyula utazó Budapest. — Braun Béla utazó Budapest.

Fehér keresztszálloda. Veigl Ottó mérnök Brün. — Bolgár Sándor mérnök Budapest. — Milkó Béla nagykereskedő Budapest. — Szilágyi István mérnök Silingia. — Sisa Mihály gyáros és neje Silingia. — Hajdu Aladár és családja Geszt. — Szita László tisztviselő Babócsa. — Klement Zoltán bányagazgató Salgótarján. — Somogyi Gyula bányagazgató Salgótarján. — Valstein Fülöp gyáros Bécs. — Groszmann Vilmos kereskedő Pozsega. — Berényi Andor mérnök és neje Lugos. — Juhász Elemér mérnök és családja Lugos. — Breuner Soma kereskedő Oravica. — Szénásy Zoltán igazgató és neje S. ásrégen. — Dózsa Sándor titkár Mezötelegd. — Panker Imre hivatalnok és családja Vajdahunyad. — Baross Sándor magánzó és neje Debrecen. — Földes Ferenc gazdatiszt Csóka. — Tarján István gondnok Csorbató. — Török Odön birtokos Érsekújvár. — Benke József lelkész Zirc. — Kovács László lelkész Zirc. — Pálmay József lelkész Zirc. — Gyulai Frigyes kereskedő Furlog. — Joó Péter gyáros és neje Zsolna. — Gödrös Antal intéző Segesvár. — Schreiber Ármán gazdálkodó Orosháza. — Hajdu Sándor szállodás Debrecen. — Edeyi Jenő kereskedő Nagyszében. — Vechsler Lajos kereskedő Nagyszében. — Balázs Endre mérnök Cegléd. — Csányi Imre gyáros és neje Iglo. — Baumgarten Mór kereskedő Makó. — Adler Adolf kereskedő Kassa. — Lunczer Antal titkár Velence. — Minkusz Tibor építész és neje Szeged. — Balog Kálmán utazó Budapest. — König László utazó Budapest. — Fenyő István utazó Budapest. — Vetnébe Vilmos utazó Bécs. — Haberfeld Jakab utazó Bécs. — Steinhart József utazó Bécs. — Engel Adolf utazó Bécs.

Vass-szálloda. Pékal Gyula vasúti tiszt. és neje Purock. — Lászy Ede drogoista Eger. — Baross Mór utazó Budapest. — Dengelegi I. tisztviselő Bonyhád. — Weisz Joachin utazó Bécs. — Gróf Illés magánzó Deek. — Horváth István író Budapest. — Gelb Mátyas utazó Budapest. — Sonenberg I. utazó Budapest. — Gáfi Lajos orvos Borsód.

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsió, mert elősegíti az étvágyat, erőt s egészséget ad s a fogak erősen és fehéren bujnak ki. A

SCOTT-féle Emulsió

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza a gyermek emésztését, csillapítja az idegeit, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmas, háborítatlan éjszakákat biztosít.

3901

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszertárakban.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmeztetésbe venni.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1908. évi február hó 9-én:

Bérletszűnet. Bérletszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél helyárral:

Bob herceg.

Regényes nagy operette 3 felvonásban. Irták: Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerzte: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

A királynő György, fia Viktória	Szilágyi B. Sz. Rontai B. Kun Irén.	Táncmester Tom bátya Annie, leánya Plumpudding Gipsy Pickwick	Kulcsár L. Várnay Jenő Zalai Margit. Faludi K. Szabó László. Fejér Aladár.
---------------------------------	-------------------------------------	---	--

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendes helyárral:

A) bérlet. A) bérlet.

Itt először:

Vig niebelungok.

Operette 3 felvonásban. Irtá: Rideamus. Fordította: Mérei Adolf. Zenéjét szerzte: Strausz Oszkár.

SZEMÉLYEK:

Gunter Ute, a mamája Dankwart Volker, a hős Gieselher	Leővey Leo. Benkóné. Hunyady J. Böry Lajos. Kun Irén.	Kriemhild Hagen VIII. Stegfrid Brunhilda Cselódiány	Wlassák V. Szathmári A. Faludy K. Kállay Jolán. Lászy Rtel.
---	---	---	---

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma vasárnap, 1908. február hó 9-én

Műsor:

1. A kis hajóslegény.
2. Aki gyermekéért gyilkol.
3. Peches vőlegény.
4. A szédszedhető ember.
5. A bűvész.
6. Zergevadászat.
7. A szenesné szeretője.
8. Hagenbeck állatsereglete.

Előadások délután 2 órától kezdve minden órában.

Holnap hétfőn, 1908. február hó 10-én

Műsor:

1. A pénzhamisító leánya.
2. A szenesné szeretője.
3. Hagenbeck állatsereglete.
4. Peches vőlegény.
5. Schweiz.
6. Zergevadászat.
7. Özvegy asszony.
8. Szocialisták felvonulása Budapesten okt. 10-én

Előadások délután 5, fél 7, és este fél 9 órakor.

Cukrászda.

Előadás alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik.

NYILTTER.*

Folyó hó 2-án a Függetlenség című lapban megjelent nyilatkozatra, melyet Buttinger János borkereskedő, German Károly volt törvénybíró és társai irtak alá, a következőket válaszolom:

Irigykednek azért, hogy a borkiállításán 3 díjat nyertem. Csak néhány éve, hogy a hegyi szőlőmet eladtam, tehát saját termésű borom volt és van is. Mint Gantner Sándor gyámja, — szőlőjéből való új bort állítottam ki és ezt

* Az ezen rovattal közzétettéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

a körülményt a díj kiosztásakor közöltem az egyeteli elnökkel. Ez is első díjat nyert. Miután a szőlő munkálását is már 2 év óta vezetem, az ott termő borhoz nekem is volna egy kis közöm. Elég furcsa, hogy harminc díjat nyert ember közül csak négy talált kifogásolni valót, ezek is személyes ellenségeim, akiknek dicső multját feltárni, az ő érdekében, jobb izlésem tiltja.

Mindenesetre megérdemelt volna Scherer M. Károly egy aranyérmét, mikor Ujszentanna község fogasztását kezelte.

Végül megjegyzem, hogy a nyilatkozó urak közül egyikkel sem vettem részt az „Ocskay brigadéros” előadásán s a jövőben sem szándékozom részt venni.

Ujszentannán, 1908 február 8-án.

919

Gantner Károly.

Két üzleti helyiség május 1-re, esetleg azonnal is kiadó

Széchenyi-utca 1. számú házban.

862

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadságtér 7. sz. 1. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1908. február hó 8.

Keresünk:

Aradra: 1 vas és 1 fűszer szakmabeli segédet.

Vidékre: fűszer és vaskereskedésbe komptoiristát, 5 fűszer és csemege, 1 fűszer és rőfös, 4 rőfös és rövid, 3 divat és rövid, 1 rőfös és vegyes, 1 irodai munkához is alkalmas szakképzett vas szakmabeli magyar, román és részben német és szerb nyelvismerettel bíró segédet, több magyarul beszélő tanoncot.

Ajánlunk:

1 pénztárosnőt, 6 fűszer és csemege, 1 vas és szerszám, 3 vas és fűszer, 4 fűszer és rövid, 1 rőfös, 2 rőfös, fűszer és vegyes, 1 kézmű és divat, 7 divat, 1 könyv és papír szakmabeli segédet, férfi vagy női divatáru üzletbe tanoncot.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond,

titkár.

421

igazgató.

A kölcsönkönyvtár új pótjegyzékei

melyek az elmúlt év összes ujdonságait tartalmazzák,

megjelentek

és

ingyen

kaphatók!

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Spielhagen; Amit a fecske dalol. Croker: Női diploma a Nagy E.: A Gódyék, Apos ol a hold-ságban, Madzsar G.: Nevelőbe, Alba Nevis: Bólt lányok, Pap Mariska: A rög Rudnay: Csócs Vilma, Kraft-Ebing: Psychopátia Sexualis, Pényes L.: A társadalom és a nemi kérdés, Tábori K.: Nyomorultak, gazemberek, A bűnös Budapest, Fidibusz naptára 1908-ra, Balázsházy: A nővérek, Gloria, Molnár F.: Muzsika, Croker: A feleség, Szemere Gy.: Magyarország Amerikában, Atherton G.: Sparlank Patience és kora, Leblanc: Lupin A., a gavallér betörő, Nietzsche F.: Zarathustra.

Németben: Hire Jean: Königsdirne, Corrad P.: Amors Mädchenschule. Dolorosa: Tagebuch einer Erzieherin, Rittland K.: Frau Irmengards Enttäuschungen West L.: Homosexuelle Probleme, Quirt Jean: Pariser Ausstellungserinnerungen, Wasner: Der rote Faden, Hermann Georg: Jettchen Gebert, Wiggin: Douglas Kathe: Rebekka v. Sonnenbachhof, Corrad: Amors Mädchenschule, Salburg E.: Wilhelm Friedhof, Kippeling R.: Das Licht erlosch, Grabein P.: Da mein Jena, Madelaine M.: Die indische Felsentaube, Lawson Th.: Freitag der 13 te, Heine Anselma: Der Wegweiser, Schobert H.: Arme Königin, továbbá francia és angol ujdonságok.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenkint fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták!

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenemű-kölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill, vagy füzetenként 14 fill.

Hora S.: Őszi hangulat. Ságody: 5 dal. Simkó: Fenyőlombok, Kerner: Csalogány sz. Fráter Lóránd: Fekete hajából, Nyil a kertünk, Pálincás: Hallgató nóták, Haubn r: Akáclobok, Verő: Falusi madonna, Sámí: A kis áruló, Zerkovitz: Küldjék be a Rezsit, A falusi leány Pesten, Huszka: Tündérszereltem, Zerkovitz: A léha nótája, Altató dal, Zerkovitz: Láttam már Budapestet éjjel?

A zenemű-kölcsöntár 5-ik pótjegyzéke is megjelent és ingyen kapható.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 883. sz.

VÁROSI ES MEGYEI TELEFON.

A látogatott

Motor-kávéház

a motorállomás tö-
szomszédságában,
a Wanitsek-féle
házban.

Fővárosi és összes
aradi lapok.

Naponta kitűnő tejes kávé.
Kitűnő likőrökben nagy vá-
laszték.

Hideg és meleg büffő. — Reggelig nyitva.
Ma Erdélyi Tóni és fia
zenekara játszik.

A t. közönség szives támogatását kéri
tisztelettel

Lukács Fülöp László

kávés. 15

Elsőrendű

darabos-zsilvölgyi,
darabos-porosz,
darabos-angol

takaréktűzhely és kályha

Salon-kőszén,

porosz-sziléziai darabos,

porosz-sziléziai dió

Pirszén (Koksz)

száraz, jól kiégetett bükk

Vasaló-faszén,

lupényi, pécsi és osztrai

Kovács-kőszén,

Magas hőfoku hazai

Tüzelő-kőszén

legolcsóbb árszámítás mellett, miniszteri
és főkapitányi rendelet szerinti előírt plombázott
s pontosan mért 50 kilós zsákokban házhoz
szállítva

Kneffel Károly és Fia

Szénosztálya

21

Andrássy-tér 14. sz.

TELEFON: 189.

Kökögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle Remetefüzes-czukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel
sok haszontalan utánzata van

1 doboz 60 fillér.

5933

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Hirdetmény.

Az Apatelek Mokrahegyi Pinceszövet-
kezet igazgatósága mint felszámoló — te-
kintettel arra, hogy a szövetkezet felosz-
latását, az 1907. évi december hó 1-én
tartott szövetkezeti közgyűlés határozati-
lag kimondotta, — felhívja a szövetkezet
hitelezőit, hogy követeléseiket a keresk.
törv. 429. §-a értelmében jelen hirdet-
ménynek harmadszori közzétételétől számi-
tott 6 hó alatt törvényes következmények
terhe alatt érvényesítsék.

Apatelek, 1908. évi február hó 3-án.

„Az Apatelek Mokrahegyi Pinceszövetkezet,
mint az országos központi hitelszövetkezet
tagja, felszámolás alatt.”

Fejér György,

Br. Solymosy Lajos.

896

5935 I

35- Uest

THIERRY BALZSAM

minden utánzás és után-
nyomás büntetéssel jár.
Egyedül valódi csak

THIERRY CENTIFOLIA-KENŐCSÉ
Általános mint Non plus ultra ismerve
mindeu régi bármily sebgyulladás esetén,
gyűlés és daganat ellen, megkádályozza
a vérmelegzést operációkat követőre fe-
leslegessé teszi. 2 tégely ára három. K 3 50
Szekküllő készpénzzel vagy utánvétellel

THIERRY A. GYOGYSZ. PREPARATA
Rouillon-Sauerbrunn melett
Laktár Budapest: Török József
egger Leo és Gy. Lugoson Várasi L. melett

Egyedül valódi, törvényesen védett balzsamot vételéről
rendeléstől s különösen ismételt adásáról. A büntető-
vény 25 és 26 §-ai szerint mindenki, aki nem az én gyógyszer-
szemből eredt, tehát más, mint az egyedül valódi mód apacavéd-
jeggyel törv. védett Thierry-balzsamot rendel, vásárol, különösen
krém, balm, szappan, kíméletlen illózsír és 4000 K-ig, vagy
1 évig tartó joghatóságunk van kitéve. Ugyanakkor a más
személyek minden kímélt, más nevű készítmények megvásárlása, el-
szállítása, melynek az a háttérben kíméletlen illózsír, kíméletlen
illózsír, ugyanakkor büntetésre vanunk jogunk mind.

Főraktár Aradon: G. Földes Kelemen és Hajós Arpad urak gyógyszer-
táráiban. 5911

Uj! Uj!
Folyadék

Somatose

619 II kiváló

étvágygerjesztő és idegedző

erősítő szer

bármely gyengeség ellen.

Kapható a gyógyszeriarakban és drugueriakban.

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

751

szobák, villák, uradalmak, szanatoriumok, kórházak, hotellek, vendéglők, gyárak, laboratoriumok, állomások, kazánnyák templomok, iskolák,
községek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Leggyorsabb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos
kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécskaí-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

+ Soványság +

szép, teljes testformát kap világhírd erőperunk által Arany éremmel kitüntetve Páris 1900, Hamburg 1901, Berlin 1903. 5-8 hét alatt 30 font hízás. Az ártalmatlanságért kezeség. Orvosi ajánlva. Szigorúan vedlő - nem széthamosság. Számos köszönet, Egy doboz használati utasítással 2 kor. 75 fill. Posta utalvány vagy utánvét a portón kívül. Higiénikus intézet. 673

D. Franz Steiner & Co.,

Berlin 58., Königsgräberstrasse 78.

Budapesten kapható Török J. gyógytárban Király-u. 2.

**Arad legrégebb
kerékpár és varrógép
raktára
és javító-műhelye.**

PFÄFF varró-
gépek
melyek tar-
tossága fe-
lülmul minden ed-
dig létező gépeket
zajtalan könnyű
járás, izléses ki-
vitel.

Iró angyal védjeggyel kétoldalon

játszható lemezek és
grammophonok. 71

Egyedül képviselő:

Hammer Vilmos
műszerész.

Arad, Szabadság-tér 7.

Telefon sz. 96.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és arnyas, szép és tágas kertelylege-
met, ugyszintén a város legkitünőbb fe-
dett és villanyvilágítással ellátott teke-
pályámat is díszesen renováltattam és
azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. —
Tiszta saját termései berek. Első magyar
részevény serfőzde udvari sör. Pohár 16
fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szives part-
fogását kérve

tisztelettel
491 **Répássy Pál.**

Elsőrendű műkertész

38 éves nős gyermektelen

állást keres

azonnali belépésre.

Kovács Ferenc,
Kasza-utca 46., Arad 898

Nagymennyiségű
maculatura
jutányos áron
eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kerekes Pál

gép harlanya kötészete

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Belföld megrendeléseket új harisnyák
megkötésére, használt harisnyákat meg-
fejelésre. Készít mindennemű férfi női és
gyermekharisnyákat minden színben és
erősségben. Továbbá gamasnit, alsószo-
nyát, keztyűt, gyermek-ruhát, alsó inget
és nadrágot trikót derekat, hálósapkát,
térmelegítőt stb. 501

500 koronát

fizetek annak, aki
Bartilla-
fogvizének hasz-
nálata mellett, üvege 70 fill. valaha is-
mét fogfájást kap, vagy a szája büzlök
Bartilla A. Brökösel, (E. Winkler)
Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható
Aradon mindkét gyógyszerárban, külö-
nösen Földes Kelemennél, Deák Fe-
rencz-utca 11. sz. és Rozsnyay Má-
tyásnál, Szabadság-tér. Kerjük min-
denütt határozottan **Bartilla-féle** fog-
vizet. Hamisítványok feljelen: 161 di-
száttal: 622

Saját termésű kitünő
tisztán kezelt magyarádi
ó és pecsenyeborok
ugy nagyobb mennyiségben, va-
lamint palackokban kapható
Winter Adolf
ügyvédnél 555
ARADON,
Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

Fogorvosi

és

fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget érte-
síteni, hogy Aradon, József főherceg-
ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden
a szakmába illő műtétet pontosan és
és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ
341 fogorvos.

Legbiztosabb és legteljesebb üzemelő!
Elsőrendű gyártmány! 5881

SZIVÓGÁZ-MOTOROK.

Antraoit, koksz, va- mint faszén-tüzelésre eggyarant alkalmas!	Legelőcsőbb és legsabályosabb üzem!
Legmesszebbmenő !! SZAVATOSSÁG!!	Üzemeltetés körü- belül 1-2 fillér ára ↳↳↳ löörönként. ↳↳↳

Allandóan raktáron: Nyersolaj és ben-
zin motorok, lokomobílok és
cséplőszerelvények.
ELŐNYÖS FIZETÉSI FELTÉTELEK!
DÉNES B. motor-
specialista BUDAPEST,
Iroda és raktár: V., Lipót-körút 15.
Arjegyzék és költségvetés ingyen.

Jutányos árak!

Uj!! Megnyilt Uj!!
az új drogeria!!

Bátor vagyok a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur engedélye folytán

Aradon, Weitzer János-u. 2. szám a. (Fejér Gyulával szemben)

„Vöröskereszt Drogeria“ elnevezés alatt a mai kor igényeinek megfelelő felsze-
reléssel drogeria üzletet nyitottam.

Nagy választék: a legdivatosabb angol és francia illatszerek eredeti üvegekben és kimérve.

Mindennemű arc, kéz, haj és körömápolási különlegességek, u. m.: arccremek, arcpороk, arcvizek, hajvizek, kölni vizek, szappanok, kézfinomítók, körömvaszta, porok, vizek, emailok és polisoirek, körömkefék, körömrészelők, ollók, szőr-csipeszek és mittesser-nyomok.

Hajkefék, fésűk, hajtűk, hajgöndörítők (onduleur), hajjalók, hajbetétek, hajsütővasak és lámpák.

Hajfestékek, brillantinok, dió kivonatok és olajok, szivacsok és szivacsálók, mozdókeztűk és mozdóruhák.

Fogporok, fogpaszta, szárvizek, szárvasztillák, (Cachou) és Ch. Léonen-féle francia gyártmányu fogkefék, melyek-
nek a sörte kihúásával szemben minden egyes darabért, mely a „Vöröskereszt Drogeria“ jelzést viseli szavatosságot
vállalok, továbbá mindennemű háztartási cikkek, u. m.: Popoff K. C. Testvérek moszkvai cég kiváló minőségű teá-
valódi angol és belföldi rumok, rum és likör eszenciák és compositiók, Kugler csokoládék és bonbonok, Bensdorff-féle
cacaok eredeti dobozok és kimérve, valódi Bourbon vanília, az összes gyermek tápszerek: Nestle, Kufeke, Theinhardt, Hygiama;
anyáknak: Knor tápióka, zabdara, zabliszt, huskivonatok stb. stb

Sósorszeszek és fluidok, mosóporok, szappanok és kékítő paszta, fém- és ruhatisztító szerek, cipőtisztító ruhák
és paszta, parket fényesítő paszta és viaszok dobozokban és kimérve.

**Gummi áruk, fecskendők, permetezők, fürdő és láz hőmérők, kötőszerek, vegyszerek, gazda-
sági cikkek stb. stb.**

Amidőn dusan felszerelt raktáramra a n. é. közönség szives figyelmét felhívni bátorodom, maradok
kitünő tisztelettel

815

„Vöröskereszt Drogeria“ tulajdonosa
Hánzu Nestor.

Minden e szakmába vágó cikkek allandóan raktáron
tartatnak!

Uj cipész-üzlet!
 Van szerencsém a n. 6. közön-
 ség szíves tudomására hozni, hogy
Batthyány-utca 32. szám alatt
 egy a mai kor igényeinek megfelelő
cipész-üzletet
 nyitottam, hol úgy a rendelések,
 mint kész munkák a legjobb mi-
 nőségű anyagból, a legdivatosab-
 ban készülnek.
 Ugyszintén a javítások pont-
 san és azonnal készíttetnek.
 A n. 6. közönység b. pártfogását
 kérve, tisztelettel 425
Márton György,
 cipész.

BUDAI KIRÁLY KESERŰVIZ
 Kapható minden fűszerkereskedésben. Ren-
 deléseknek eleget tesz az
Erzsébet-sósfürdő forrása
 Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Női bajok, aranyér,
 köszvény,
 alhavi bántalmak, árt. vérbőség, máj-
 bajok és tulságos elhízás ellen párat-
 lan hatással bír otthoni használatra az
Erzsébet-só,
 mely 1 kg. dobozokban kapható drogériák-
 ban, gyógytárakban és nagyobb fűszerkeres-
 kedésekben. — Vidéki rendeléseknek pont-
 san eleget tesz az
Erzsébet-sósfürdő Igazgatósága
 Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Fajtiszta riparia portalis alanyon ottott,
 elsőrendű, dugyókeretű bor- és cseme-
 gefaju 296

szőlő-oltványokat,
 valamint gyökeres riparia portalis
szőlő-vesszőket
 bármely mennyiségben szállít
HÁMORY GAZDASÁG
 szőlőoltvány-telepe Arad.
 Bővebb felvilágosítással és áraján-
 lattal szívesen szolgál
Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.
 Telefon 229.

Megérkeztek a béli divat újdonságok!
Brunner Béla
 uri divat és különlegességek üzlete
Arad, Szabadság-tér 20.
 (Forray-utca sark, gróf Nádasdy-palota.)

Ajánlja dusan felszerelt árurak-
 tárát, hol a legszebb és legdivato-
 sabb **ingek, gallérok, kézelők,**
 nyakkendők, keztük, zsebkendők,
 harisnyak, stb. újdonságok kapha-
 tók. Nagy választék hazai és angol
 divat-kalapokban. Nagy választék
 fa, vászon és bőr utazóbőröndökben.
 Divatújdonság francia és olasz
Illatszert különlegességekben.
Kamerli J. pécsi keztügyár főraktára.
 Nagy választék béli toll és gaze legyezőkben
 Legyezők gyári áron alól adatnak el.
 Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.
 Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Legideálisabb szer az arcz és
 kéz bőrének ápolására az

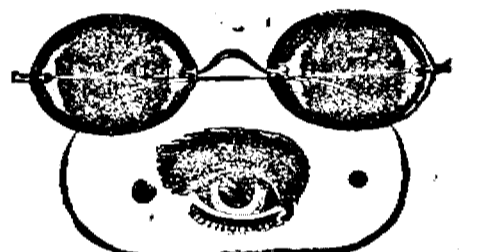
„AZOR”
 mely a legkényesebb követelmé-
 nyeknek is teljesen megfelel.
 Orvosilag ajánlva.
 Kapható a gyógytárakban és
 gyógyáru üzletekben.
 Főelárúsító hely: 31
WOJTEK ÉS WEISZ
 gyógyára nagykereskedő araknál Araden.
 Kapható Hegedűs Gyula Út'etében.
 Egy drög ára : 1 korona 20 fillér.

STOLCZ J.
 aranyműves műhelye
 készít mindennemű arany, ezüst,
 drágakő és műtővös mun-
 kákat.
 Régi ékszerek átalakítását,
 valamint
 minden javításokat.
 Ugy házi eszközök, valamint dísz-
 magyar és antik ékszerek kiegé-
 szítését és javítását, tüst aranyo-
 zás és ezüstözést jóállás mellett
 vállalom.
Stolcz J.
 aranyműves 571
Arad, Weitzer János-utca 2.,
 Minorita-palota.

Vízvezeték-műhely
 megnyitás!
 Van szerencsém a nagyérdemű kö-
 zönység b. tudomására hozni, hogy a mai
 kornak teljesen megfelelő **vízvezeték**
berendező-műhelyt nyitottam. hol
 mindennemű csatornázást, vízvezeték-
 fűrdőszobát, angol klosetteket, vízfűtés-
 acetin és Benoid-felszerelést és vezeték
 minden fajtájú szivattyukat, hőlézmeter-
 és szivattyúk javítását és készítését el-
 vállalom.
 20 évi tapasztalataim, valamint 11
 évi aradi működésem biztosított nyújt
 tisztelt rendelőknek arra, hogy az elvált-
 lalt munkát szakszerűen, pontosan és
 lelkismeretesen, a lehető legolcsóbban
 eszközölöm. 851
 Ugyane szakba vágó munkák jó kar-
 ban tartását átalányban elfogadom.
 A n. 6. közönység b. pártfogását kérl,
 kiváló tisztelettel

Mókos Márton
 szerelő-mester
Petőfi-utca 4. sz.
Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK-SAMU
 órák és látszerész
 Arad, Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két
 évi jóállás mellett a legolcsóbb árakon.
 Raktáron tart mindennemű színházi látsző-
 vekeket a legkülömbözőbb kiállításban, leg-
 finomabb lörgnetek, orrcsiptetők és szem-
 üvegek arany, ezüst, nickél és tekenés-
 béka csont keretekben, legjobb üvegekkel.
 Nagy raktár sűrűségi fokmérők-
 ben, bor, must és szesz részére, to-
 vábbá mindenféle hőmérők, minden-
 nemű kivitelben. 2113

Szemüvegek és orrcsiptetők or-
 vosi rendelet szerint azonnal ké-
 szíttetnek.

Vevők és bérbevevők
 semmiféle jutalékot
nem tartoznak fizetni.

Colophon István
 ügynöksége
Arad, Kölcsey-utca 3.,
 vagy a városi kávéház.

Eszközül szállodák, vendéglők,
 földek, szállók, házak bér- és ela-
 dását, valamint borok és szesz-
 italok eladását. — Ugyszinte
 amortisatiós kölcsönök
 a legolcsóbb kamat mellett kiesz-
 köztetését előleg nélkül, ehhez csak
 a birtokiv és telekkönyvi kivonat
 kell. — Több emeletes magán-és
 bérház 8—10%-ot jövedelmező, ol-
 csón és kedvező feltételek mellett
 eladók. — Pontos és lelkismeretes
 kiszolgálás. 831

Falusi ház pneumatikus
 házi
 vízteleppel.

Minden évszak-
 ban friss és
 egészsé-
 ges viz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel
 (magas víztartó nélkül) villák, falusi házak,
 kertek, szanatoriumok, szállodák, stb. részére.
Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.
 Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálok.
 Felvételek a helyszínen. 481
Hopp Károly
 műszaki tudója vizellátások, világítás és motortelepek részére
Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
 a világhírű
Földes-féle
Margit-Cremet,
 mely szírtalan, ártalmatlan s rögtön szépit.
A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan
 ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák,
pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaaj ellen.
 A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással
 beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely
 elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.
 Készíti:
Földes Kelemen gyógyszerész Araden.
 Főraktár: 281
Török József gyógyszerésznél Budapesten.
 Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy több évi működésünk után Deutsch Testvérek cégtől kiléptünk s a

Szabadság-tér 21. szám alatt levő Lengyel Testvérek női divat üzletét megvettük és azt

Bellák és Deutsch

cég alatt a mai kor igényeinek megfelelően tovább folytatjuk.

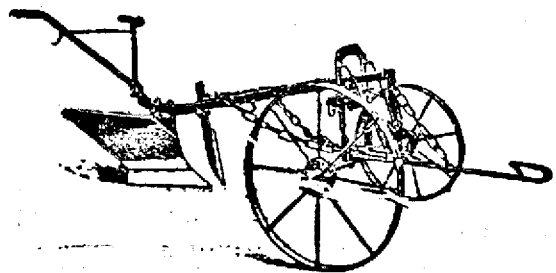
A jelenleg **nagy raktáron** levő összes áruinkat

mélyen leszállított árak mellett
 657 **árusítjuk.**

Nagybecsű partfogásért esedeznek

Bellák és Deutsch

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha a hirtelen és csakis eredeti **Bächer-féle acél-ekéket**

és 5003
 tégl-acél eketes-
 teket vásárolja.

Az ekéfejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának bizományi raktára

Aradon, József főherceg-ut 9. sz. (Gróf Porcia-ház.)

A Melichár-féle császár és királyi szabadalmazott

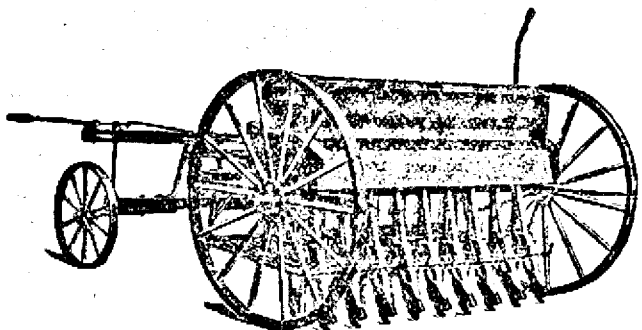
'Unicum Drill' sorvetőgép

egy célszerű szerkezet, kevés vonóerő szükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az **első helyet** foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 30 000-nél több ilyen gép adatott el.

Melichár Ferenc

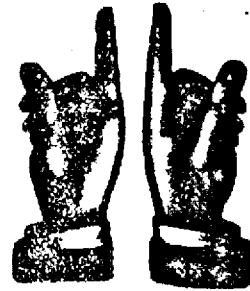
csász. és királyi szabadalmazott vetőgép gyáranak bizományi raktára

Aradon,
 József főherceg-ut 9. szám
 (Gróf Porcia-ház.)

Nagy választék mindenféle gazdasági gépekben.

TEA SZEZON!

Legzamatosabb
TEA és RUM.

Vojtek és Weisz
 drogueriájában
ARAD.

Tápértékben leggazdagabb,
 Hatásában felülmulhatatlan
 a Hajós-féle kellemes ízű
Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona. 241

Fagydaganatok elmulasztására
 Fagyviszketegség biztos megszüntetésére
 kitűnő hatású szer a Hajós féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobailatok, üvegje 70 fillér.
 „Never“ amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb övszer. 6 drb. egy eredeti femdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Arpád

gyógyezertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-ut 12. sz. (magyarországi szimbok.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

**épület- és műlakatos-
műhelyünket a Wesselényi-utca 1. szám alá áthelyeztük,**

ahol elvállalunk mindennemű, e szakmába vágó munkákat. Építet-vasalások, takaréktűzhelyek és sűrűkerítések a legjutányosabb árak mellett. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel 17

Láng és Mayer.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

**épület- és butorasztalos
műhelyemet**

Karolina-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen szakmába vágó mindennemű munkákat és pedig **hálószobákat, ebédlők, bolti berendezések és irodai berendezéseket** a legszebb kivitel és a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Mádai Gyula,

épület és butorasztalos.

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

aszalt takaréktűzhelyeket, sűrű és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kertli székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind e szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vaskosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 585

Nagy választék sűrűkerítés mintákból természetesen nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Élő és művirágok!

Özy. Imre Mihályné és Társa

élő- és művirág kereskedése

Arad, Forray-utca 5. sz.

(a Dréher sörfőzettel szembe.)

Ajánlja rendkívül nagy választékú

élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készít menyasszonyi és alkalmi csokrokat a legszebb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 487

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

Özy. Imre Mihályné és Társa.

POROSZ **KÖSZÉN**
MAGYAR

blombázott zsákokban,

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDÉ-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46. 451 Telefon 46.

Anosmin

legjobb szer a lábizzadás teljes megszüntetésére.

Már egyszeri alkalmazása azonnal megszünteti a láb izzadásával járó nem épen kellemes szagot. Huzamosabb használata után pedig teljesen meg is szűnik. A bőrt nem izgatja, nem keményíti, hanem ellenkezőleg puhán tartja. Egy doboz ára 1 kor.

Hölgyek figyelmébe!!

Alabastrom poudre toilette könyv.

1 darab 70 fillér.

Egy-egy lapot szükség esetén a könyvecskeből kiszakítva, azal az arcot, ha a hőség következtében az zsiros fényű lesz, letörüljük. Meglehető és gyors hatása.

Kaptató egyedül:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárban

901

Arad, Szabadság-tér.

**Köhögés
Rekedtség
Elnyálkásodás**

ellen páratlan jó hatású szer a

TUSINAL CZUKORKA

ára egy nagy doboznak 60 fillér

**Idegesség
Vérszegénység
Soványtság**

ellen elismert kitűnő hatású szer a

Dr. DURÁN-féle száraz

MALÁTA KIVONAT.

E kiváló hatású tápszer különösen hizláló kuránál legjobban bevált. Rendkívül kellemes ízénél fogva a gyermekek is örömmel veszik be. Bevehető az tejbe, kávéba, levesbe, theába, borba, stb. ára egy nagy üvegnek 2 korona.

Egyedül főraktár: 241

HAJOS ARPAD gyógyszertárban

Arad, Andrássy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete.

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.
Zsinor,

**gomb,
bojtok**

és rojtok

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 578

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték után!

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészetiében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szülőik különös figyelmébe ajánlom orthopéd-
gyógycipőket, melyek meggátolják a láb-
fejlesztést, Gyermekknél, ugyancsak felnőtteknél
nagy sikert eredményeznek érem el, ault számos
elismérés tanúsít. Készítik a valódi amerikai for-
májú cipőket meg nem különböztethető tartos szép
cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER UTÓDA 841

Brecska Károly

állami cipész tanfolyam szaktanítója.

Lakások kiadó!

Boros Béni-tér (fő-ut) 15. sz.

házban

nagyobb lakások

vízvezetékekkel

f. évi május hó 1-től

kiadó.

Bővenbet ugyanott a ház-
mesternél. 904

Albert Lajos

épület és butor-asztalos

Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű

asztalos munkák, bolti beren-
dezések készítését

a legszebb kivitelben a
leggyorsabban és mérsé-
kelt árak mellett.

Becsés pártfogásért esedezik,

tisztelettel

ALBERT LAJOS.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Kerekes Géza, U. Kossuth Pál, Ring Lajos, Rozsnyay J. örök. Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és Weiss drogueristáknál.

Gyórokon: Masznyik Dániel gyógyszerárakban.

Magy.-Pécán: Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban.

Ó-Pécán: Rokszin János gyógyszerárakban.

Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.

Szikszón: Fűrey Ede örök. gyógyszerárakban.

5981

Telefon szám 184.

Mosóintézet átvétel!

Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fennálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Antik Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakzerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást házilag kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimunkással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelőtti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

471

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Antik Lajos-utca 2. szám.

Minden jobb üzletben kapható.

Kérjünk Braun-féle

„Rózsa-crém” cipőkenőcsöt,

mert az összes forgalomban levő gyártmányok között a

„Rózsa-crém”

conserválja a lábbelit, ellentétben más készítményekkel, melyek a bőrt kiszáritják és törékenynyé teszik. — Eddig is számtalan szakember elismerésével találkozott.

Egyedüli készítője

Braun N. A. Arad.

Ismételadók forduljanak bizalommal hozzám.

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. áll. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

591

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy 36 év óta **Keller Gyula** cég alatt folytatott kertészetemet és virágüzletemet**SCHERHÁG TESTVÉREK-nek**

átadtam.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, nem mulaszthatom el hogy igen tisztelt vevőimnek irántam tanusított szives támogatásáért köszönetet ne mondjak.

Arad, 1908. jan. 31.

Teljes tisztelettel

özv. Keller Gyuláné.Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli Keller Gyula-féle virágüzletet (**Andrássy-tér, Lőcs-ház**) és a kertészeti telepet (**Orczy-utca 26. sz.**) átvettük és azt**SCHERHÁG TESTVÉREK**

cég alatt fogjuk tovább vezetni.

Amidőn a n. é. közönségnek ezt tudomására hozzuk, kérjük bennünket megrendeléseikkel megtisztelni és azon bizalommal és pártfogással megajándékozni, amelyet szüleinknek Scherhág I. cég alatt a Minorita palotában 29 évig vezetett üzletükben volt részük tapasztalni.

Teljes tisztelettel

Scherhág Testvérek.

820

Megyei telefon 292.

Virágkereskedés: telefon 476.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

— SZÉN SAV-MŰVEK —

Kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szén savat

a világhírű buziásfürdői szén savforrásokból szikvizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Üsze nem távoztató mesterségesen előállított, kevésbé kiadó szén savat.

Megbízható, szigorúan lelkületes kiválasztás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/2 és 1/4 literes üvegekben. 5981

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz.

Felvilágosítással készségesen szolgál.

Muschong-Buziásfürdői szén savművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnyosim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők keresteknek.

Szőlőtulajdonosok figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. szőlőtulajdonosoknak ajánlani

300.000 drb. tölgyeszőlő karót**7. I. rendűt megvételre.**

Az ár és fizetési feltételek megtudhatók

MÁRTICS ISTVÁN

szőlőbirtokosnál Magyarád.

903

Téli menetrend.

Érvényes 1907. évi október hó 1-től,

Arad-Budapest.						
Állomások	Szv.		Gyv.		Tvsz.	
	I-III.	I-II.	I-III.	I-II.	I-III.	I-III.
Arad	5-09	8-18	11-25	6-16	4-51	9-38
Sofronya	5-09	11-41	5-08	9-38		
Kurtica	5-37	8-36	11-55	4-36	5-25	10-34
Lőkősháza	5-58		12-10		5-44	10-21
Bánhidai major	5-58		12-16		5-51	
Országút	6-02				5-56	
Kétegyháza	6-10	9-00	12-26	4-59	6-05	10-40
Kigyós	6-11	9-01	12-34	5-00	6-25	10-32
Békés-Csaba	6-24		12-47		6-31	11-16
Békés-Földvár	6-35	9-19	12-59	5-17	6-34	11-27
Mezőberény	6-43	9-23	1-29	5-20	7-37	11-59
Gyoma	6-56		1-42	5-31	8-03	11-55
Mezőtúr	6-57		1-44	5-32	8-04	11-58
Mezőtúr	7-07	9-42	1-54		8-20	12-11
Gyoma	7-31	10-02	2-18	5-59	8-37	12-35
Mezőtúr	7-36	10-07	2-25	6-04	8-59	12-37
Mezőtúr	8-02	10-29	2-53	6-21	9-25	1-17
Pusztá-Pó	8-03	10-30	3-05	6-25	9-33	1-22
Pusztá-Tenyő	8-27		3-28		9-53	1-47
Szajol	8-39	10-52	3-42		10-11	2-02
Szajol	8-52	11-00	3-56	6-55	10-27	2-16
Szolnok	9-10	11-12	4-13	7-07	10-35	2-31
Ujszász	9-17	11-19	4-24	7-33	12-57	3-05
Ujszász	9-44	11-35	4-46	7-33	1-09	3-29
Tápló-Györgye	9-49	11-36	4-49	7-58	1-14	3-28
Tápló-Szele	10-08		5-05		1-33	3-41
Nagy-Káta	10-19		5-17	8-12	1-53	3-53
Tápló-Szele	10-47		5-43	8-27	2-35	4-21
Nagy-Káta	11-04		5-59	8-41	3-06	4-32
Tápló-Szele	11-17		6-11	8-53	3-18	4-53
Súly-Sáp	11-31		6-24	9-06	3-31	5-06
Mende	11-39		6-32		3-39	5-14
Gyömrő	11-46		6-39		3-46	5-21
Maglód	12-11		7-05	9-22	4-22	5-52
Rákos	12-17		7-11		4-28	6-08
Kőbánya fel. p. u.	12-25	1-10	7-28		4-35	6-16
Budapest k. p. u.				9-35	5-03	

Budapest-Arad.						
Állomások	Tvsz.	Gyv.		Szv.		Szv.
		I-II.	I-III.	I-III.	I-II.	
Budapest kpn.	ind.			7-25	8-00	12-20
Kőbánya felső p. u.	ind.			7-37	8-10	12-30
Rákos	ind.			7-37	8-17	12-37
Maglód	ind.				8-44	1-11
Gyömrő	ind.				8-52	1-19
Mende	ind.				9-00	1-30
Súly-Sáp	ind.				9-11	1-48
Tápló-Szele	ind.				9-21	2-05
Nagy-Káta	ind.			8-30	9-41	2-32
Tápló-Szele	ind.				9-58	2-52
Tápló-Györgye	ind.				10-09	3-04
Ujszász	ind.			8-59	10-24	3-21
Szolnok	ind.			8-59	10-27	3-41
Szajol	ind.			9-16	10-50	4-07
Pusztá-Tenyő	ind.			9-23	11-09	4-14
Pusztá-Pó	ind.			9-37	11-37	4-47
Mezőtúr	ind.			9-53	11-48	5-00
Gyoma	ind.			10-04	12-05	5-25
Mezőberény	ind.			10-05	12-10	5-26
Békés-Földvár	ind.			10-28	12-33	5-02
Békés-Csaba	ind.			10-34	12-40	5-03
Kigyós	ind.			10-53	1-04	5-22
Kétegyháza	ind.			1-13	5-30	6-11
Országút	ind.			1-15	5-32	6-13
Bánhidai major	ind.			1-28	5-43	7-07
Lőkősháza	ind.			1-28	5-43	7-07
Kurtica	ind.			2-05	5-53	7-25
Sofronya	ind.			2-17		7-42
Arad	ind.			2-29	6-10	7-56
Arad	ind.			2-34	6-11	7-57
Arad	ind.			7-58		8-05
Arad	ind.			8-03		8-08
Arad	ind.			8-13	2-51	8-17
Arad	ind.			8-36	11-54	3-05
Arad	ind.			8-51	3-15	8-45
Arad	ind.			9-10	12-12	3-29

Arad-Tövis.						
Állomások	Gyv.		Szv.		Tvsz.	
	I-II.	I-III.	I-III.	I-II.	I-III.	I-III.
Arad ind.	12-22	2-30	4-02	7-04	6-35	10-00
Glogovác	2-44	4-13			6-46	10-21
Mondorlat	2-53					
Györök Ménéz	3-13	4-35			7-06	10-57
O-Paulis	3-20					
Paulis	3-33	4-46			7-16	11-18
Baraczká	3-39	4-51			7-21	
M.-Radna (6)	12-56	3-49	4-59	7-40	7-29	11-56
M.-Radna (1)	12-57		5-09	7-40	7-34	11-52
Milova-O.			5-24			
Konop			5-40		7-54	12-32
Borzova			6-03	8-09	8-08	1-03
Soborsin	1-50	6-55	8-01	8-12	8-47	2-13
Zám	2-09	7-23	9-01	9-12	9-13	2-13
Mar.-Illye	2-32	8-07	9-21	9-32	9-47	3-33
Déva	2-56	8-26	9-50		10-27	5-25
Piski (6)	8-07	9-50	10-51	10-51	10-41	5-11
Piski (1)	8-14	9-15	10-15		10-56	6-00
Szászváros (6)	8-32	9-33	10-33		11-22	6-30
Alvincz (1)	8-01	10-01	11-01		12-04	7-23
Alvincz (6)	8-16	10-15	11-15		12-11	7-25
Gy-fehérv. (6)	8-27	10-25	11-25		12-24	7-41
Gy-fehérv. (1)	7-00	10-58	11-13		12-31	7-46
Tövis (6)	7-24	11-25	11-33		12-58	8-21

Tövis-Arad.						
Állomások	Szv.		Gyv.		Vv.	
	I-II.	I-III.	I-II.	I-III.	I-II.	I-III.
Tövis ind.	8-33	9-51	8-55	2-00	8-16	
Gy-Fehérv. (6)	8-55	4-23	9-30	2-25	8-44	
Alvincz (1)	8-55	4-23	1-36	2-30	8-50	
Alvincz (6)	4-08	4-41	1-47	2-44	9-00	
Szászváros (1)	4-35	4-43	2-05	2-48	9-01	
Szászváros (6)	4-53	5-33	2-33	3-33	9-16	
Piski (1)	5-08	5-59	2-50	3-57	10-11	
Déva	5-20	6-15	3-05	4-12	10-27	
M.-Illye (1)	5-20	6-29	1-16	4-27	10-37	
Zám	6-02	7-43	2-09	5-45		
Soborsin	4-24	6-34	8-15	2-32	6-19	1-15
Borzova	5-13		8-54	2-56	6-27	2-11
Konop	5-42		9-11		7-12	2-53
Milova-O.	5-53		9-22			2-49
M.-Radna (6)	6-17	7-29	9-34	3-23	7-34	3-08
M.-Radna (1)	6-32	7-30	9-41	3-25	7-41	3-20
Baraczká	6-41		9-49		7-55	3-12
Paulis	6-49		9-56		7-53	3-39
O-Paulis	6-56				8-01	3-43
Györök Ménéz	7-07		10-10		8-16	3-54
Mondorlat	7-25				8-35	4-09
Glogovác	7-35		10-35		8-55	4-39
Arad (6)	7-48	8-08	10-50	4-01	8-50	4-43

Arad-Temesvár-Józsefváros.			
Állomások	Szv.		Vv.
	I-II.	I-III.	
Arad	6-15	12-17	5-00
Uj-Arad	6-25	12-28	5-21
Németh-Ságh	6-42	12-44	5-47
Vinga	6-55	12-56	6-14
Orczyfalva	7-06	1-07	6-12
Merczfalva	7-16	1-17	6-18
Szt.-András	7-27	1-28	7-12
Temesvár-Jv.	7-43	1-45	7-12

Temesvár-Józsefváros-Arad.			
Állomások	Vv.	Szv.	
		I-II.	I-III.
Temesvár-Jv.	8-25	2-10	9-28
Szt.-András	8-49	2-28	9-52
Merczfalva	9-07	2-42	10-13
Orczyfalva	9-22	2-52	10-28
Vinga	9-45	3-03	10-41
Németh-Ságh	10-03	3-16	10-56
Uj-Arad	10-27	3-38	11-10
Arad	10-40	3-42	11-13

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Névjegyek
Báti meghívók
Esküvői meghívók
Belépti jegyek

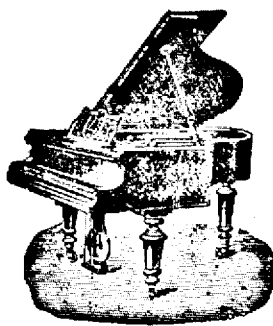
nagy választékban és mér-
sékelt árban kaphatók az
Aradi Nyomda Részvénytársaságnál

Faix Jacques

zongoraterme
és készítői műterme

Aradon,

Batthyány-utca 35.

Raktáron tartja: Ibach, Dörr, Lyra, Oeser, Wirth, Rössler
elsőrendű gyárosok kitűnő készítményeit,

valamint

saját gyártmányu zongoráit

747

Nagy raktár új Grammophonokból. — Új zongorák 300 frttól 850 frtig.

Javitások, hangolások, ugyszintén havi

kölcsön-zongorák jutányos árai mellett.

Hölgyek

figyelmébe!

Angol női ruhákat, kosztümöket
a legdivatosabb kivitelben készít

Popovits Lila

női divatterme

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Felvételek szabászati és rajz-
olási tanításra növendékek, vidé-
kiek teljes ellátással is. 575

Telefon 566. sz. Alapított 1889. évben.

Várhol László

úri- és női cipész

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

Minorita-palota a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vi-
déki közönség figyelmét felhívni 18 év óta
fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üz-
letemre. A bekövetkező téli idejre be-
szereztem mindennemű bőrkülönlegessé-
geket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket fel-
hívom, hogy lábbelit készítek mindennemű
fegyvernemhez a legjobb kivitelben elő-
írás szerint. Az egyenruházati egyletnek
több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös áron
kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszko-
szólítnak.

Kiváló tisztelettel

Várhol László.

541

Feltűnő újdonság!
DÉLICE Minden hirdetés feleletleges, a dohányz-
egyszer veszi és többet mászt nem szívhat 311
SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

A legjobb minőségű bor és csemege
faju dus gyökérzetű
szőlő-oltvány,
ugyszintén gyökeres
Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző
minden mennyiségben kapható
WINKLER JÓZSEF
szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél
Arad, Batthyány-utca 13. szám.
Telefon 410. szám. 511

Cement

hornyolt cserép

a legjobb fedő anyag. Vizáthatlan!
Örökké tart!

**Tégla,
Cserép**

legjobb minőségben állandóan
raktáron 754

Pollak Sándor

tégla, cserép és cementárú gyárában

Mikalakan.

Telefon 5—15.

Városi iroda: Erzsébet-körút 37., I. em.

Roth Bankház

Budapest

Bankközpontunk:

VI., Magy. Kir. Opera-Bazár palotájában

Bankhelyiségek:

4-utca 15. sz. és Lázár-utca 16. sz.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű
felvilágosítást.

Válaszbélyeg mindenkor melléklendő.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%—3½%—4%—4½%-os kamatra kéz-
pénzben.

Lezálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%-al, esetleg 5½%-al.

Személy- és tárcaváltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2½—10 évi idő-
tartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknél és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és
életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra vidéki pénzügyintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank ka-
matlába mellett. Tőzsdemegbizásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk,

Konvertálunk mindenkor eredményre, az árfolyamokat naponta díjtalanul közöljük.
Barmely belföldi pénzügyintézet által nyújtott jelzálogos-, törlesztéses-, személyi- és váltókölcsönt.

Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyeletet a legna-
gyobb pénzcsoportoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le. Bankházunk képviselőjére megbízható egyé-
neket felveszünk. 831

FRATER és DÖMÖTÖR

oklevelés mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1 SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellá-
zását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

vizszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Szoptatós dajka
kerestetik, ki már leg-
alább 2 hónap óta szop-
tat. Jelentkezhetni: De-
meter-utca 90/a.

Gazdasszonyi állást keres

középkorú intelligens nő magányos
urnál, avagy papi háznál. Cím a
kiadóban. 906

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős
papírból egész vászon kötésben bő-
sarokkal 500 oldal tartalommal
24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fia.
Könyv és papirkereskedés. 201

Nyugdíjazott vasuti hivatalnok

ajánkozik irodai munkára. Cím a
kiadóhivatalban. 891

Üzlethelyiség

kiadó február 1-től Deák Ferenc-
utca 39. szám alatt. Értekezhetni
a házban vagy Angele Mátyás üz-
letében Szabadság-tér 16. sz. 704

Kiadó egész emeletből álló

elegáns, kényelmes uri lakás má-
jus elsőtől Szent László-utca 5. —
Ugyanott elegánsan butorozott ké-
nyelmes utcai szoba kiadó. 881

A „Freytag“-féle világhírű
„Diatomea“ (legtökéletesebb
égető apparátus), valamint „Juvel“
és „Tip-Top“ is, szintugy égetésre
való fatárgyak kaphatók **Kerpel**
Izso könyv- és papirkereskedésé-
ben, Aradon. 212

Erzsébet kör-ut 22. számú

házban egy 6 szobás földszinti la-
kás megfelelő mellékhelyiségekkel
folyó évi május 1-re kiadó. Bőveb-
bet ugyanott. 882

Fábián-utca 9. szám alatt

2 egymásba nyíló csinosan buto-
rozott szobából álló emeleti lakás
kiadó március 1-től. — Bőveb-
bet ugyanott a háztulajdonosnál. 859

4 középosztályt végzett

jó megjelenésű fiú, tanulólul fize-
téssel felvétetik, a „Vörös Kereszt“
drogueriában Weitzer János-utca
2. (Fehér Gyula üzletével szem-
ben.) 875

Irodai alkalmazást

keresek gépirásban, könyvvezetés-
ben kellő jártassággal, kitűnő bi-
zonyítványokkal, mint könyvveze-
tő vagy irodatisztnő. Szives fel-
szólítások „Megbízható“ címmel
kiadóhivatalba kéretnek. 805

Hintó eladás!

Egy igen jó karban levő nagyon
könnyű, használt fedeles hintó és
különbéle új kocsik igen jutányo-
san eladó, Erzsébet-körut, az Ipar-
testülettel szemben, Olasz Lajos
kocsigyártó, Arad. 920

Eladó ház!

A Szent Pál-utca 14. számú egy-
emeletes ház tágas udvarral ked-
vező feltételek mellett szabad kéz-
ből eladó. Bőveb-: Domány Jó-
zsefnél. 921

Biztos existencia.

Egy jó forgalmu 15 év óta fenn-
álló kézimunka és előnyomda üz-
let családi okok miatt jutányosan
eladó. Bőveb- a kiadóban. 914

Egy magányos özvegy

keres egy másik özvegyet, vagy
leányt hozzá lakásba és ellátásra,
hogy egyedül ne legyen. Bőveb-
Thököly Imre-utca 4. 910

Eladó

1 használt Wertheim Cassa, egy
új 75 frtos Singer varrógép 80 fo-
rintért. Bildhauer, Orczy-utca. 915

Kiadó üzlethelyiség.

József főhg-ut 12. sz. a.
egy 911

üzlethelyiség

(ezidő szerint Kiszner-
féle fűszerüzlet)

esetleg pincebelyiség külön is

kiadó.

Fodor és Reisinger.

Kiadó lakás!

Aradi izr. népkonyha-
épület (Zrinyi-utca)

I. emeleti

5 szobás lakás

május 1-től

kiadó.

Bőveb- Neuman-irodá-
ban, Széchenyi-utca. 917

Neuman-házban,
Andrássy-tér 3. sz. alatt

május 1-re egy

üzlethelyiség**kiadó.**

Bőveb- 913

Neuman-irodában,

Széchenyi-utca.

4 lóerős**cséplő-garnitúra**

teljesen jó karban, 4 éves, majdnem új
jutányosan eladó.

Bőveb-

Holländer Sámuel,

birtokosnál

918

— C s e r m ő. —

Vas-, fűszer- és gépkereskedésben, egy
ügyes fiú tanulóknak felvétetik.

Eladó szőlőoltvány.

Elsőrendű bor és esemege fajta dus
gyökérzetű fásoltvány, valamint sima zöldoltvány nagy
mennyiségben kaphatók a legolcsóbb árban.

HOLZEISEN JÓZSEF

szőlőbirtokos és szőlőoltvány termelő
M. Pécska.

922

Több mint 25 év óta elismert leg-
olcsóbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

Árval. kézmű, rövidáru és fehérmű üzlete

a „Kék golyóhoz“

Arad, József főherceg ut II. szám
(Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítatnak:
vásznak, divatszövetek, blous selyem,
barchetek, trikó ingek és nadrágok,
sapkák, keztyűk, harisnyák, cipők,
gyermek ruhák, női és férfi ingek,
nyakkendők, ágýterítők, paplanok,
esőernyők, stb. 516

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

66—1908. vhtó szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t.-c. 102. §-a érte-
lmében ezennel közhírré teszi, hogy
a kisjenői kir. járásbírósnak 1907.
évi Sp. 834/4. számú végzése kö-
vetkeztében, Dr. Glück Géza ügy-
véd által képviselt Jank Alexa ja-
vára Jencsikás Jov ellen 80 kor.
s jár. erejéig 1908. évi január hó
17-én foganatosított kielégítési
végrehajtás útján le- és felülfog-
lalt és 860 koronára becsült kö-
vetkező ingóságok, u. m.: lovak,
kocsik nyilvános árverésen eladat-
nak.

Mely árverésnek a kisjenői kir.
járásbírósnak 1908. évi V. 21/1.
számú végzése folytán 80 kor. tő-
követelés és eddig összesen 74
kor. 82 fillérben bíróság már meg-
állapított költségek erejéig, Szin-
tyén leendő megtartására 1908. évi
február hó 25-ik napjának délutáni
2 órája határidőül kitűzetik és ah-
hoz a venni szándékozók ezennel
oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881.
évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai ér-
telmében készpénzfizetés mellett, a
legtöbbit ígérőnek, szükség esetén
becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le és felül-
foglaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. érte-
lmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kisjenőn, 1908. évi feb-
ruár hó 6. napján.

Balassa,

916

kir. bír. végrehajtó.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy
azoknak, akik a belvárosban, Sar-
kad, Erzsébet, Sága és Poltura
külvárosokban laknak a kamarási,
azoknak pedig, akik Gáj külváros-
ban és a tanyákon laknak a gáji
alkapitányi hivatalnál kell bejelent-
teni, hogy hány darab sertést, vagy
juhokt kívánnak a folyó évben a
városi legelőre bocsájtani.

A bejelentésre a folyó évi feb-
ruár hó 11., 12., 13., 14., 15., 16.,
18., 19. és 20. napjait tűzzük ki
határidőül, amelyen tul bejelenté-
sek nem fogadtatnak el.

A bejelentések alkalmával lesz-
nek kiállítva a juhokra nézve a
kötelezvények a legeltetési díjak
ama fele részére, amelyek nem a
legelőre bocsájtás előtt, hanem
folyó évi augusztus hó 20-ig fizet-
hetők le.

A legelőre bocsájtás napja ké-
sőbb lesz meghatározva és köz-
hírré téve.

A városi tanács.

Telefon szám 337.

Viola virágcsarnok

Aradon, Minorita-palota.

Igen tisztelt vevőink arról lesznek értesítve, hogy

Scherhag J. utóda

virágkereskedése bezárult és

VIOLA virágcsarnok

néven tovább folytatva lesz.

Eddigi szíves pártfogásukért köszönetet mondunk és kérjük b. megrendelésükkel továbbra is megtisztelni, melyeknek pontos kiviteleért mindenkor kezeséget vállalunk. 41

Sürgöny- vagy levélcímnak elegendő:

Viola virágcsarnok Arad.

Telefon szám 601.

Könyvkötészetünkben**egy ügyes fiu
tanulónak**

fizetéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban

NIGRIN legjobb
cipőtisztítószermely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. **Nigrin** egészségi szempontból melegen ajánlható, mert **Nigrin** folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.**St. Fernolendt,** csász. és kir. udvari szállító **BÉCS.**
Mindenütt kapható. 6004**Értesítés!**Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Aradon, Salacz-utca 3. sz. a.** egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő**vésnöki műtermet**

nyitottam.

Raktáron tartok:

réz-, rugganta-bélyegzőket, számozó gépeket, keletbélyegzőket, dombornyomó sajtókat, sablonokat és mindenféle bélyegző-festéket (Durabell-festék minden színben.)

Készíték:

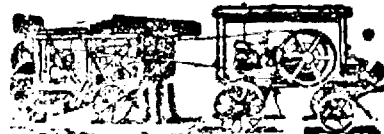
monogramokat, cimereket, egyleti és sport-jelvényeket, zászló-szövegeket, irás vésést és minden e szakmába vágó munkát 565

jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Schubauer J.

vésnök.

Motorvevők figyelmébe!A valódi **Kállai-féle „Glória“** benziumotorok és villanygyújtású benziumotorcséplőkészletekcsak **KÁLLAI** motorgyárban Budapest, VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt szerelhetők be. 497

Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Olcsó árak 3—5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében használt gézgépek cserébe vétetnek. Hírneves **„GLÓRIA“** motoraink az egész országban a legkitűnőbb sikerrel működnek.

Pontos cím:

KÁLLAI motorgyár

Budapest, Nagymező-utca 43.

Tessék árjegyzéket kérni.

Belta S.ella
legjobb gummi óvszer
6 darab 2 koronás
Földes Kelemennél,
Aradon.Mindennemű fogfájást 5 perc
alatt szüntetik az
indiai fogcseppek.

Egy üveg 70 fillér.

— Kapható minden gyógyszerárban. —

Főraktár 271

Földes Kelemennél Aradon.**Ertesítés!****Aradon, Atzél Péter-
utca sarok, a színház
főbejáratával szem-
ben, Zrinyi-utca.**Van szerencsém értesíteni Arad és vidéke nagybecsült közönségét, miszerint a közelgő idény beálltával **raktáromat mindennemű bőrökkel felszereltem,** melyből a **legszebb és legjobb** kivitelű 581**uri és hölgy cipőket****készíték,**

miért is becses rendelésüket kérem vagyok kitűnő tisztelettel

WOLF J.

uri és hölgy cipész.

ARAD MEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR.**Meghívás!****Az „Aradmegyei Takarékpénztár“**

tisztelt részvényeseit

a folyó évi február hó 9-én délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

37-ik évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az évi jelentés, az 1907. évi mérleg és felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése; határozat a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.
2. a) Intézeti elnök megválasztása 3 évre.
b) A felügyelő-bizottság egy tagjának, esetleg póttagjának megválasztása 2 évre,
c) 16 választmányi tagnak megválasztása 2 évre.
3. A tisztelt részvényesek netaláni indítványai.

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen részt venni éhajtának, felkérjük, hogy részvényeiket, **folyó évi február hó 8-án délután 5 óráig** az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókpenztárainál Battonyán és Eleken nyugta ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Aradon. 1908. évi január hó 25-én.

Az igazgatóság.